

**UCHWAŁA NR XVII/129/2025
RADY GMINY KARNICE**

z dnia 29 października 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice
na lata 2025-2032**

Na podstawie art. 14 ust. 1, art. 19 i art. 23 ust 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) Rada Gminy Karnice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 - 2032 w brzmieniu nadanym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego oraz na stronie BIP.

Przewodniczący Rady Gminy
Karnice

Stanisław Wolski

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KARNICE NA LATA 2025-2032

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności informacyjnej dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkich osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Mając na uwadze dostosowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku tekst dokumentu nie został wyjustowany, zastosowano odpowiednią czcionkę i interlinię, a także dodano opisy alternatywne do grafik.

1.	Wprowadzenie	5
2.	Delimitacja obszaru rewitalizacji	6
3.	Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	10
3.1	Analiza negatywnych zjawisk	13
3.2	Lokalne potencjały obszaru	24
3.3	Skala potrzeb rewitalizacyjnych	29
4.	Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	31
5.	Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań	32
6.	Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	34
6.1	Podstawowe projekty rewitalizacyjne	35
6.2	Pozostałe projekty rewitalizacyjne	43
7.	Mechanizmy integrowania działań oraz projektów rewitalizacyjnych	46
7.1	Komplementarność Programu	46
7.2	Koncentracja Programu	47
7.3	Komplementarność projektów rewitalizacyjnych	47
7.3.1	Komplementarność przestrzenna	47
7.3.2	Komplementarność problemowa	48
7.3.3	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	50
7.3.4	Komplementarność międzyokresowa	51
7.3.5	Komplementarność źródeł finansowania	54
8.	Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym	55
9.	Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	58
10.	Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji	60
10.1	Wdrożenie i zarządzanie realizacją programu	60
10.2	Koszty zarządzania	63
10.3	Ramowy harmonogram realizacji programu	63
11.	Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji	64
12.	System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji	75
12.1	Opiniowanie Programu rewitalizacji przez właściwe podmioty	75
12.2	Monitoring programu	78
12.3	Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych	82
12.4	System wprowadzania modyfikacji do programu	82

13.	Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego...	82
14.	Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji	83
15.	Specjalna Strefa Rewitalizacji	83
16.	Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	84
16.1	Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy.....	84
16.2	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	84
17.	Spis tabel, wykresów, map i schematów	85
18.	Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000	87

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 (zwany dalej Programem) stanowi kompleksowy dokument strategiczny, którego celem jest przywrócenie ładu przestrzennego, społecznego i gospodarczego na obszarach dotkniętych kryzysami. Opracowanie programu jest odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców oraz wynik analiz społeczno-gospodarczych i przestrzennych przeprowadzonych na terenie gminy.

Rewitalizacja, zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, rozumiana jest jako proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego w sposób kompleksowy – poprzez działania podejmowane przez samorząd lokalny we współpracy z mieszkańcami, przedsiębiorcami i organizacjami społecznymi. Program rewitalizacji dla gminy Karnice zakłada właśnie takie zintegrowane podejście, uwzględniające zarówno wymiar społeczny, jak i przestrzenny, gospodarczy, środowiskowy oraz techniczny.

Dokument ten został opracowany w ścisłej współpracy z lokalną społecznością, przy wykorzystaniu narzędzi partycypacji społecznej, w tym spotkań konsultacyjnych, ankiet i warsztatów. Dzięki temu możliwe było uwzględnienie rzeczywistych potrzeb i oczekiwań mieszkańców, co znacząco wpływa na realność i skuteczność proponowanych działań.

Gminny Program Rewitalizacji jest również narzędziem służącym do pozyskiwania środków zewnętrznych – w szczególności z funduszy unijnych – na realizację projektów rewitalizacyjnych. Wskazuje on konkretne przedsięwzięcia, harmonogram działań oraz system monitorowania i oceny efektów rewitalizacji, zapewniając spójność i transparentność realizacji założonych celów.

Wdrożenie Programu na lata 2025–2032 ma na celu trwałą poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Karnice, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz zrównoważony rozwój jej przestrzeni.

Przygotowanie Programu rewitalizacji poprzedzone zostało konsultacjami społecznymi z mieszkańcami oraz uzgodnieniami z podmiotami zewnętrznymi wymienionymi w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji w szczególności o zgodności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego gminy Karnice. Działania rewitalizacyjne wymagają dużych nakładów finansowych, o które gmina będzie aplikować w ramach funduszy europejskich. Podstawą do aplikowania o środki zewnętrzne jest posiadanie programu rewitalizacji zgodnie z przepisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Ustawa o rewitalizacji, w art. 15 ust. 1 wskazuje wymagany zakres zawartości gminnego programu rewitalizacji. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 jest zgodne z wymaganiami ww. ustawy, a jej integralną częścią jest graficzne przedstawienie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji określonych uchwałą Rady Gminy oraz graficzne przedstawienie podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-

przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzone na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej/ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Podstawę prawną do wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Karnice stanowi UCHWAŁA NR LVI/465/2023 RADY GMINY KARNICE z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Na podstawie opracowanej **Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Karnice** wyznaczony został obszar rewitalizacji. Przy wyznaczeniu podziału gminy na jednostki analityczne, kierowano się dostępnością podziałów przestrzennych, zastosowano zatem podział na miejscowości. Do zebrania danych ilościowych dla każdego podobszaru posłużono się ewidencją adresów oraz danymi liczbowymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Karnice.

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Karnice

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności
1	Cerkwica	1054
2	Ciećmierz	113
3	Czaplice	31
4	Czaplin Mały	73
5	Czaplin Wielki	89
6	Dreżewo	89
7	Drozdowo	66
8	Drozdówko	11
9	Gocławice	59
10	Gościmierz	48
11	Janowo	4
12	Karnice	674
13	Konarzewo	139
14	Kusin	62
15	Lędzin	134
16	Modlimowo	73
17	Mojszewo	94
18	Niczonów	79
19	Niedysz	24
20	Ninikowo	67
21	Niwy	8
22	Paprotno	230
23	Pogorzelica	44
24	Skalno	58
25	Skrobotowo	215

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności
26	Trzeszyn	150
27	Węgorzyn	113
28	Witomierz	2
29	Zapole	7
SUMA		3 810

Źródło: opracowanie własne

Za obszar problemowy uznano obszar, w którym odnotowano wysoką koncentrację i współistnienie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych w powyższych sferach. Obszary oraz składniki stanowią część składową syntetycznego wskaźnika IMD pozwalającego na kompleksowe wskazanie potencjałów rewitalizacyjnych. Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego przeanalizowano poniższe wskaźniki zgodnie z poszczególnymi uwarunkowaniami:

Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Obszar	Zjawiska
Społeczny	- liczba zasiłków stałych, okresowych i celowych, - liczba dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, - liczba osób bezrobotnych, - liczba osób w wieku produkcyjnym, - liczba osób w wieku poprodukcyjnym, - liczba „Niebieskich Kart”, - liczba wszczętych postępowań GZI/GKRPA;
Gospodarczy	- liczba podmiotów gospodarczych, - liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych;
Przestrzenno-funkcjonalny	- liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków, - liczba przyłączy do sieci wodociągowej, - liczba obiektów kulturalno-sportowych, - liczba obiektów kulturalno-sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami, - dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu), - dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów, - liczba dziennych kursów komunikacji publicznej;
Środowiskowy	- ilość zewidencjonowanego azbestu [kg], - ilość zutylizowanego azbestu [kg];
Techniczny	- liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r.

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczając obszar zdegradowany należało uwzględnić przede wszystkim czynniki społeczne, które w połączeniu z analizą innych uwarunkowań dają możliwość określenia pełnego obrazu

degradacji oraz wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru. Analizowane wskaźniki w obrębie uwarunkowań gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych wpływają poniekąd na uwarunkowania społeczne i odwrotnie.

Celem wyznaczenia obszarów, na których występują czynniki kryzysowe, przeprowadzono szczegółową analizę wskaźników – mierników ilościowych i jakościowych, kwerendę wiedzy eksperckiej zawartej, m.in. w dokumentach strategicznych gminy Karnice. Analiza rozkładu wartości wskaźników została oparta o kryterium wartości średniej danego wskaźnika, przy czym wyższe wartości danego wskaźnika w większości obrazują deficyty występujące w analizowanym obszarze. Dane ilościowe zostały pozyskane z Urzędu Gminy Karnice oraz od innych jednostek organizacyjnych gminy (np. z Ośrodka Pomocy Społecznej w Karnicach).

W ramach prowadzonych analiz przyjęto, iż **daną referencyjną była średnia arytmetyczna dla badanego wskaźnika**. Zgodnie z przyjętą metodologią celem była możliwość wskazania zróżnicowania społeczności lokalnej w ujęciu poszczególnych wskaźników. Stanowią one podstawę do weryfikacji natężenia zjawiska społecznego w badanym obszarze.

Analiza wskaźników diagnostycznych została dokonana z wykorzystaniem brytyjskiej metodologii bazującej na wskaźniku wielowymiarowej degradacji społecznej, czyli metodologii wskaźnika deprywacji wielowymiarowej IMD (ang. Index of Multiple Deprivation)¹, przy czym analizy zostały przeprowadzone w odniesieniu do wskaźników możliwych do pozyskania z publicznych baz danych, pozwalających na ich analizę w ujęciu do przyjętych jednostek analitycznych. Metodologia wskaźnika deprywacji wielowymiarowej IMD opiera się na założeniu, iż analiza poszczególnych obszarów pozwala na określenie szczególnego natężenia problemów w poszczególnych uwarunkowaniach. Wynika to z założenia, iż negatywne zjawiska są ze sobą powiązane, a ich występowanie przenika się, powodując większy stopień wykluczenia mieszkańców. Analiza poszczególnych wskaźników opiera się na następującej zależności:

- **3 punkty (kolor czerwony)**, a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono, do wartości ogólnej punktów przyznawanych za kolor czerwony, powinien zostać dopisany dodatkowo jeden punkt. Uzyskana wartość sumaryczna staje się podstawą do dopisania kolejnego punktu w przypadku wykrycia trzeciego obszaru oznaczonego na czerwono w danej jednostce analitycznej, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Niniejszy proces sumowania wartości powinien zostać powtórzony w odniesieniu do kolejnych obszarów oznaczonych na czerwono.
- **2 punkty (kolor żółty)**,
- **1 punkt (kolor zielony)**.

¹ Zastosowanie metodologii Index of Multiple Deprivation przy delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało opisane w dokumencie *Delimitacja krok po kroku Metoda wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*, praca zbiorowa pod redakcją W. Jarczewskiego z Instytutu Rozwoju Miast, Warszawa 2017 r.

W ramach wyznaczania wartości średniej wskaźników koncentracji problemów społecznych na danym obszarze przyjęto ekspercki wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej). W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Ze względu na znaczną koncentrację problemów społecznych w poszczególnych sołectwach i na obszarze poszczególnych ulic na terenie gminy dokonano podwyższenia wartości średniej sumarycznej wskaźnika IMD w obszarze społecznym o 15%, tak aby możliwe było określenie podobszarów o najwyższym stopniu degradacji w uwarunkowaniach społecznych. Niniejsze działanie pozwala na możliwość realizacji ustawowych zapisów dotyczących wielkości obszaru rewitalizacji oraz liczby ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji (30%), gdyż wpływa na wyznaczenie obszarów rewitalizacji wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych, które w oparciu o możliwości finansowe gminy, pozwolą rozwiązać najpilniejsze problemy społeczne.

Wyliczenia IMD dla poszczególnych obszarów, obejmujących miejscowości w obszarze gminy Karnice, były dokonywane poprzez określenie wielkości koncentracji problemów społecznych w poszczególnych obszarach w ramach każdej z badanych jednostek. Poprzez wyliczenie średnich określono obszary, w których natężenie poszczególnych problemów jest wysokie lub niskie. Wyliczenia dokonano za pomocą punktów, które przyznawane są kolorom: czerwony (3 punkty), żółty (2 punkty), zielony (1 punkt). Podjęto założenie, iż wysokie nasilenie negatywnych zjawisk w ramach poszczególnych problemów społecznych występujących na określonych obszarach, powoduje proporcjonalne narastanie nasilenia stopnia wykluczenia oraz zjawisk kryzysowych na danym obszarze. W związku z tym wystąpienie koloru czerwonego w przypadku jednego problemu społecznego na danym obszarze oznacza uzyskanie 3 punktów, jednakże wystąpienie kolejnego problemu będzie wskazywało na wartość 4 punktów (3 + 1 punkt), a trzeciego problemu na 5 punktów (3 + 1 + 1). Pozwala to na szczególne wskazanie obszarów kryzysowych na analizowanym terenie.

Na podstawie dokonanej analizy z wykorzystaniem powyższej metody analitycznej wyznaczona na terenie gminy Karnice obszar rewitalizacji. **Obszar ten obejmuje powierzchnię 570,2 ha (6,77% ogólnej powierzchni gminy) i jest zamieszkiwany przez 1 106 mieszkańców (29,03% ogólnej liczby mieszkańców gminy).** Wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów wielkości obszaru i liczby mieszkańców, gdzie będą realizowane projekty rewitalizacyjne.

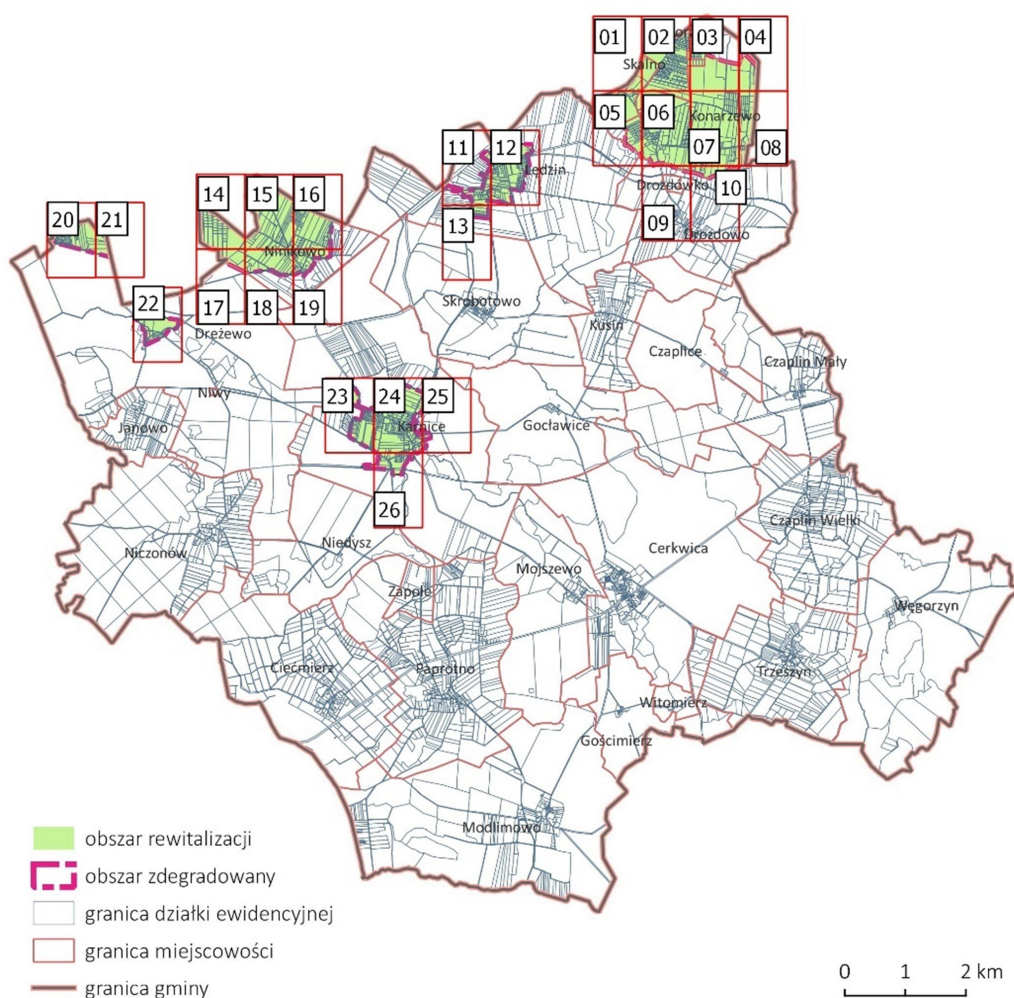
Tabela 3 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego na terenie gminy Karnice

Lp.	Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Ludność
-----	----------------------	-------------------	---------

1	Dreżewo	23,3	89
2	Karnice	51,7	303
3	Konarzewo	309,5	139
4	Lędzin	33,5	134
5	Ninikowo	24,7	67
6	Pogorzelica	82,8	44
7	Skalno	44,7	58
		%	
		6,77	29,03

Źródło: opracowanie własne

Mapa 1 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Karnice

Źródło: opracowanie własne

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Gmina Karnice to gmina wiejska położona w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfickim. Zajmuje powierzchnię około 133 km² i liczy

około 3 810 mieszkańców (stan na 2022 r.). Gmina ma charakter typowo rolniczy, z dominującym krajobrazem nizinno-wyżynnym i rozproszoną zabudową wiejską.

Gmina położona jest w niewielkiej odległości od Morza Bałtyckiego – sąsiaduje z gminami Rewal, Trzebiatów, Gryfice, Brojce i Świerżno – co stanowi jeden z jej istotnych atutów rozwojowych, zwłaszcza w kontekście potencjału turystycznego i rekreacyjnego.

Mapa 2 Położenie gminy Karnice

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Karnice na lata 2021-2028, s. 8.

Gmina zlokalizowana jest przy trzech drogach wojewódzkich. Droga wojewódzka nr 110 biegnie z północy na południe, od Łędzina do Gryfic, łącząc miejscowości nadmorskie z siedzibą powiatu. Droga wojewódzka nr 102 biegnie wzdłuż wybrzeża z zachodu na wschód, od Międzyzdrojów (od drogi krajowej nr 3) do Kołobrzegu. Również z zachodu na wschód przebiega droga wojewódzka nr 103 z Kamienia Pomorskiego do Trzebiatowa. Odległość z Karnic do Szczecina wynosi 110 km, do Kołobrzegu 46 km, a do Rewala 7 km.

W skład gminy wchodzi 16 sołectw, w tym 29 miejscowości, z których Karnice pełniącą funkcję siedziby władz gminnych.

Mapa 1 Sołectwa gminy Karnice

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Karnice na lata 2021-2028, s. 10.

Gmina Karnice znajduje się na obszarze Specjalnej Strefy Włączenia (SSW). Jest to wyodrębniony obszar, który swoim zasięgiem obejmuje gminy zachodniopomorskie, w których występują deficyty w obszarze demograficznym, technicznym i gospodarczym. SSW obejmuje swoim zasięgiem głównie gminy popegeerowskie, gdzie rozwój gospodarczy był znacznie wolniejszy, a problemy społeczne bardziej się pogłębiły w wyniku likwidacji Państwowych Gospodarstw Rolnych. Gminy wchodzące w skład SSW mogą korzystać z dodatkowego wsparcia finansowego w ramach różnych działań finansowanych lub współfinansowanych ze środków unijnych.

Do jednostek organizacyjnych gminy Karnice należą:

- Placówki oświatowe:
 - Szkoła Podstawowa w Cerkwicy (Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny),
 - Zespół Szkół Publicznych w Karnicach (Przedszkole Publiczne i Szkoła Podstawowa im. Wisławy Szymborskiej),
 - Punkt Przedszkolny w Cerkwicy,
- Samorządowe instytucje kultury:
 - Gminny Klub Kultury w Karnicach,
 - Gminna Biblioteka Publiczna w Karnicach,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Karnicach,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Karnicach.

Uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne

Gmina Karnice charakteryzuje się cennymi walorami przyrodniczymi – liczne obszary zieleni, tereny rolnicze oraz elementy krajobrazu naturalnego (lasy, niewielkie cieki wodne) stanowią istotny potencjał ekologiczny i krajobrazowy. Na terenie gminy znajdują się także fragmenty obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000 oraz obszary szczególnie cenne przyrodniczo, co sprzyja rozwojowi turystyki zrównoważonej.

Części wyznaczonego obszaru rewitalizacji znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, który stanowi teren, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz teren między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy określone w art. 77 ust. 1 pkt. 3 ustawy Prawo wodne oraz wymogi uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w art. 390 ust. 1 ww. ustawy.

Struktura społeczno-gospodarcza

Struktura społeczna gminy opiera się na rozproszonej ludności wiejskiej, w większości utrzymującej się z rolnictwa, działalności gospodarczej o małej skali lub zatrudnienia w pobliskich ośrodkach miejskich. Gmina boryka się z typowymi dla obszarów wiejskich problemami społecznymi, takimi jak odpływ młodych mieszkańców, starzenie się społeczeństwa, ograniczony dostęp do usług publicznych oraz niska aktywność zawodowa i obywatelska.

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie – przeważają małe i średnie gospodarstwa rodzinne. W mniejszym stopniu występuje tu przemysł i usługi, choć obserwuje się wzrost zainteresowania działalnością agroturystyczną i usługową, zwłaszcza w związku z bliskością strefy nadmorskiej.

Infrastruktura i dostępność komunikacyjna

Sieć transportowa gminy obejmuje drogi wojewódzkie i powiatowe, jednak infrastruktura drogowa w wielu miejscach wymaga modernizacji. Gmina nie posiada bezpośredniego połączenia kolejowego, co stanowi ograniczenie dla mobilności mieszkańców i rozwoju turystyki. Komunikacja zbiorowa opiera się głównie na połączeniach autobusowych.

W zakresie infrastruktury technicznej gmina sukcesywnie modernizuje sieci wodociągowe, kanalizacyjne oraz energetyczne, jednak wciąż istnieją tereny wymagające dalszych inwestycji. Rozwój infrastruktury cyfrowej, w tym dostępu do szerokopasmowego internetu, również pozostaje wyzwaniem w niektórych sołectwach.

3.1 Analiza negatywnych zjawisk

Celem diagnozy obszarów zdegradowanych była identyfikacja terenów, które znajdują się w stanie kryzysowym i wymagają podjęcia zintegrowanych działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany to część gminy charakteryzująca się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, a także współwystępowaniem problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzono analizę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej w oparciu o dane statystyczne, lokalne strategie

oraz konsultacje z mieszkańcami. Na tej podstawie wytypowano obszary, w których skumulowane problemy utrudniają rozwój lokalnej społeczności i powodują pogorszenie jakości życia mieszkańców.

1. Aspekt społeczny

W obszarach zdegradowanych zauważalne są zjawiska takie jak:

- wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego,
- niski poziom aktywności społecznej i obywatelskiej,
- niekorzystna sytuacja demograficzna (starzenie się ludności, odpływ młodzieży),
- występowanie zjawisk patologii społecznej (alkoholizm, przemoc domowa),
- ograniczony dostęp do usług publicznych (edukacja, opieka zdrowotna, kultura).

2. Aspekt gospodarczy

Na terenach zdegradowanych dominuje słaba aktywność gospodarcza, ograniczone możliwości zatrudnienia oraz niski poziom inwestycji. W wielu przypadkach brak jest lokalnych przedsiębiorstw lub działalność ogranicza się do rolnictwa tradycyjnego, nieprzystosowanego do współczesnych warunków rynkowych.

3. Aspekt przestrzenno-funkcjonalny

Obszary te charakteryzują się nieefektywnym wykorzystaniem przestrzeni, niską jakością infrastruktury technicznej i społecznej, brakiem miejsc spotkań i integracji społecznej (np. świetlic, placów, terenów rekreacyjnych). Występuje także zaniedbanie przestrzeni publicznych oraz brak ładu urbanistycznego.

4. Aspekt środowiskowy

Zidentyfikowano problemy związane z zanieczyszczeniem środowiska (np. nielegalne wysypiska śmieci, zanieczyszczenie wód), brakiem systemów kanalizacyjnych oraz niewystarczającą ochroną terenów zielonych. Część budynków mieszkalnych i gospodarczych znajduje się w złym stanie technicznym, co wpływa negatywnie na jakość środowiska zamieszkania.

5. Aspekt techniczny

W wielu lokalizacjach występują niedobory w infrastrukturze drogowej, wodociągowej i kanalizacyjnej. Budynki użyteczności publicznej są często przestarzałe i wymagają modernizacji lub wymiany. Zauważalne są także braki w dostępie do nowoczesnych technologii, w tym internetu szerokopasmowego.

Obszar rewitalizacji na terenie gminy Karnice obejmuje następujące jednostki analityczne:

- Dreżewo,
- Karnice,
- Konarzewo,
- Lędzin,
- Ninikowo,
- Pogorzelica,
- Skalno.

Analiza uwarunkowań społecznych wykazała, że powyższe obszary należą do najbardziej zdegradowanych miejsc na terenie gminy, gdzie koncentracja deficytów i problemów społecznych jest największa. Analiza wskaźników społecznych, tj. liczba osób bezrobotnych, liczbę osób korzystających z zasiłków, liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, liczba interwencji policyj, liczba osób objętych wsparciem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykazała, że wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się najwyższą koncentracją analizowanych problemów społecznych.

W poniższym zestawieniu liczbowo scharakteryzowano wskaźniki analityczne, na podstawie których miejscowości stanowiły obszar problemowy pod względem badanych zjawisk społecznych. Warto podkreślić, iż średnia wskaźników dla obszaru rewitalizacji znacznie przewyższa średnie dla całego obszaru terenu gminy (wartości zaznaczone kolorem czerwonym).

Tabela 4 Analiza wskaźników uwarunkowań społecznych

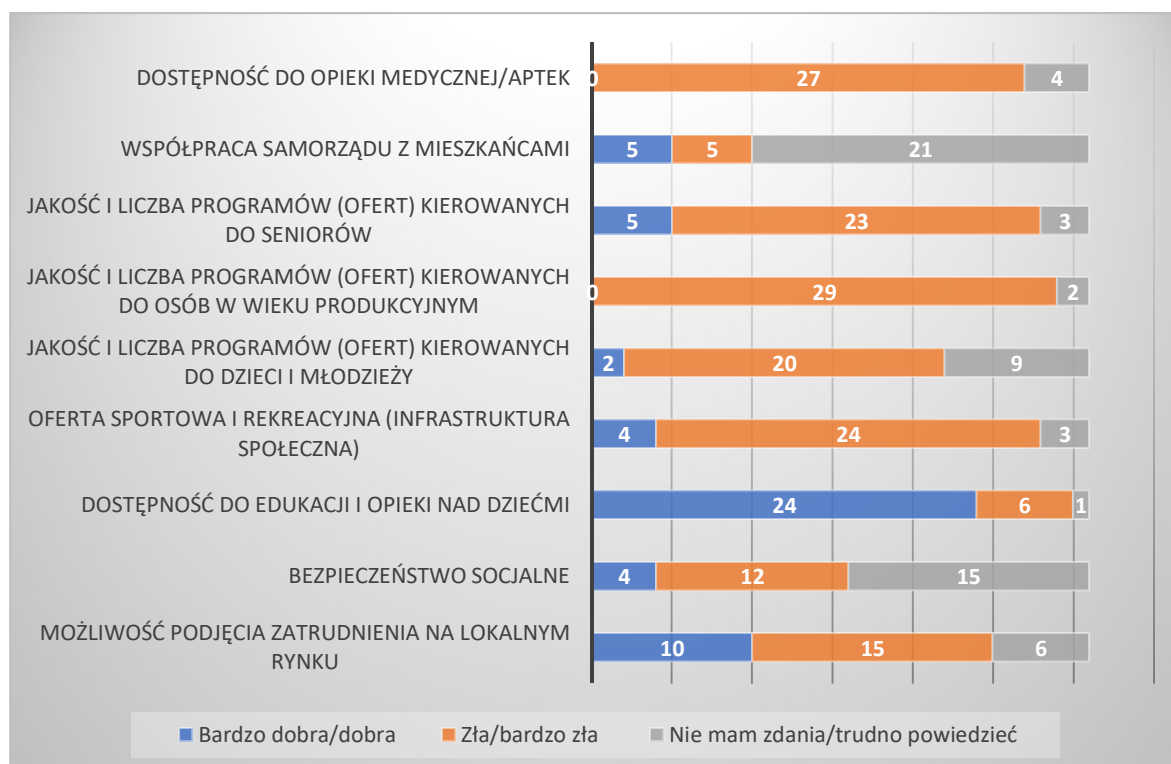
Jednostka analityczna	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Postępowania GZI i GKRPA
Średnia gminy	1,90	0,78	1,25	0,26	6,56	18,44	64,92	0,38	0,28
Średnia OR	2,37	1,74	2,36	0,67	5,98	16,27	67,17	1,10	0,17
Dreżewo	2,25	1,12	1,12	0,00	13,48	6,74	75,28	5,62	0,00
Karnice	1,19	0,89	0,59	0,30	6,53	14,39	70,62	0,59	0,45
Konarzewo	1,44	1,44	1,44	1,44	4,32	17,99	68,35	0,00	0,72
Lędzin	2,24	1,49	2,99	1,49	3,73	15,67	71,64	0,00	0,00
Ninikowo	1,49	1,49	0,00	1,49	2,99	13,43	59,70	1,49	0,00
Pogorzelica	4,55	2,27	0,00	0,00	9,09	25,00	59,09	0,00	0,00
Skalno	3,45	3,45	10,34	0,00	1,72	20,69	65,52	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych poddano ocenie poszczególne uwarunkowania społeczne, które w większości wskazują na złą lub bardzo złą realizację. Wśród negatywnych ocen uwarunkowań społecznych znalazły się: dostęp do opieki medycznej oraz jakość i liczba programów (ofert) skierowanych do różnych grup mieszkańców gminy, gdzie najgorzej, w ocenie respondentów, sytuacja wygląda w obszarze oferty skierowanej do osób w wieku produkcyjnym oraz dla seniorów. Znaczna część respondentów negatywnie oceniła również ofertę sportową i rekreacyjną w postaci dostępnej infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizacji.

Pozytywna ocena uwarunkowań społecznych na obszarze rewitalizacji dotyczy dostępności do edukacji i opieki nad dziećmi, współpracy samorządu z mieszkańcami oraz bezpieczeństwa socjalnego.

Wykres 1 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań społecznych

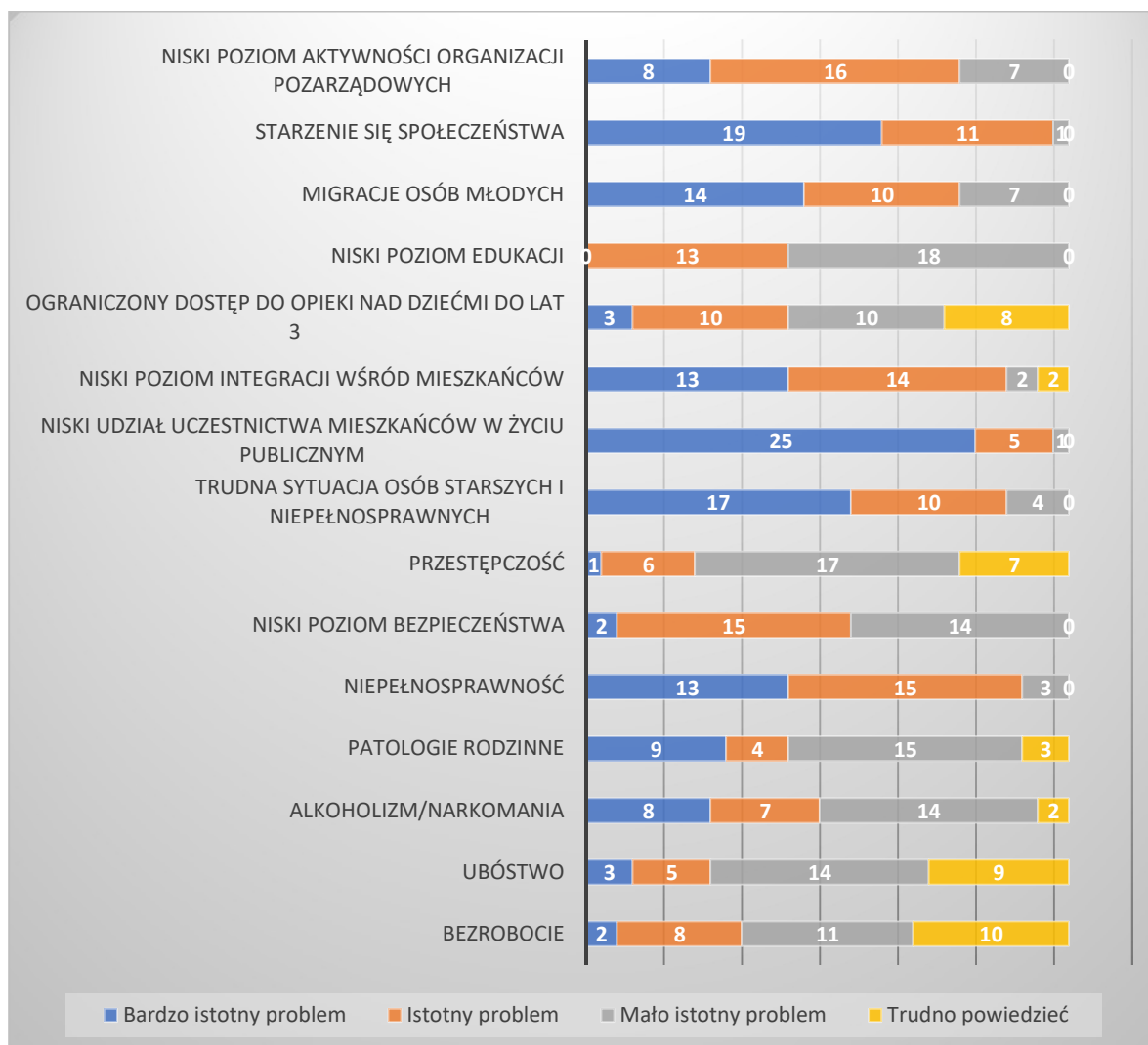
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Przeprowadzone badania w ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji potwierdziły analizę danych ilościowych przygotowywaną na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Karnice. Do najważniejszych problemów społecznych należy proces starzenia się społeczeństwa, w tym trudna sytuacja osób starszych i z niepełnosprawnością, a także bezrobocie oraz niski poziom integracji wśród mieszkańców. Również do zdiagnozowanych problemów społecznych zaliczyć można: niski udział uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym oraz migracje osób młodych, głównie w poszukiwaniu lepszego zatrudnienia i warunków życiowych.

Z kolei według mieszkańców do problemów o mało istotnym znaczeniu należą: ubóstwo, niski poziom bezpieczeństwa, niski poziom edukacji, przestępczość oraz patologie rodzinne.

Ocena najważniejszych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres 2 Główne problemy społeczne na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań gospodarczych została oparta na podstawie dwóch wskaźników, tj. współczynnika przedsiębiorczości – mierzonego liczbą podmiotów gospodarczych oraz współczynnikiem rozwoju przedsiębiorczości – mierzonego liczbą nowo powstałych podmiotów gospodarczych na analizowanym obszarze rewitalizacji.

Z danych wynika, że współczynnik przedsiębiorczości dla obszaru rewitalizacji wynosi 9,14 i jest wyższy od średniej dla gminy, która wynosi 7,57. Konarzewo Pogorzelnica i Skalno

charakteryzują się wyższym wskaźnikiem przedsiębiorczości, a pozostałe miejscowości – niższym wskaźnikiem. Z kolei współczynnik rozwoju przedsiębiorczości jest wyższy dla obszaru gminy niż średnia dla obszaru rewitalizacji. Wyższym współczynnikiem przedsiębiorczości (niż średnia obszaru rewitalizacji) charakteryzują się miejscowości: Konarzewo, Ninikowo, Skalno.

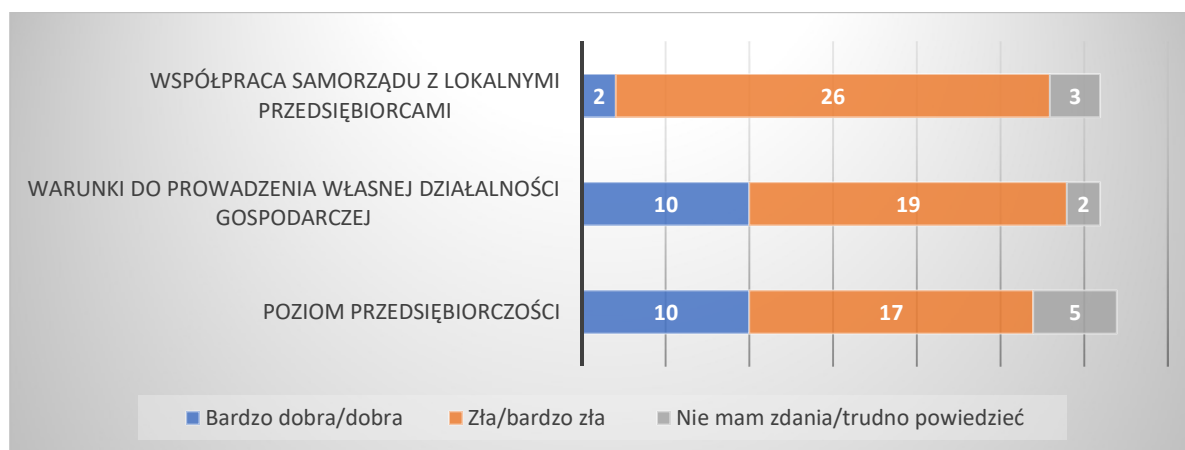
Tabela 5 Analiza wskaźników uwarunkowań gospodarczych

Jednostka analityczna	Współczynnik przedsiębiorczości	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości
Średnia gminy	7,57	4,12
Średnia OR	9,14	0,60
Dreżewo	0	0
Karnice	8,16	0,3
Konarzewo	10,07	0,72
Lędzin	8,96	0
Ninikowo	5,97	1,49
Pogorzelica	20,45	0
Skalno	10,34	1,72

Źródło: opracowanie własne

W ramach przeprowadzonych badań i konsultacji wskazano, że zła lub bardzo zła jest współpraca samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami, istnieje na terenie obszaru rewitalizacji niski poziom przedsiębiorczości, ale najtrudniejsze są warunki do prowadzenia na badanym obszarze własnych działalności gospodarczych. Uważa tak ponad połowa respondentów.

Wykres 3 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań gospodarczych

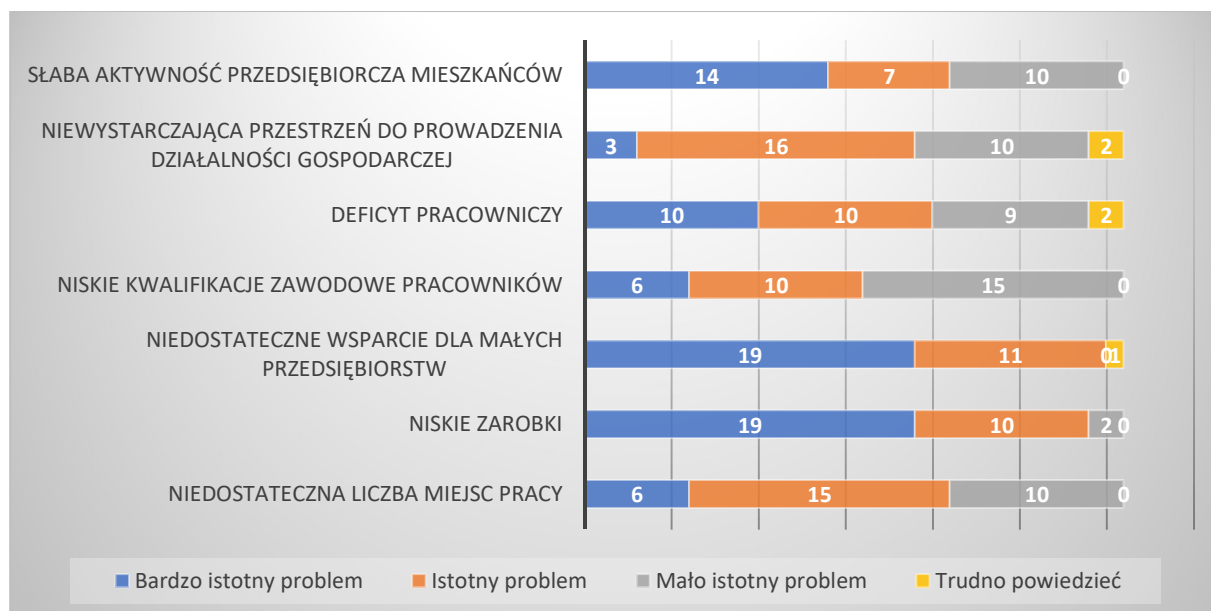

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Podczas badań wskazano, że do najważniejszych problemów w ramach uwarunkowań gospodarczych należą: niskie zarobki, niedostateczna liczba miejsc pracy oraz niewystarczająca przestrzeń do prowadzenia działalności gospodarczej.

W ramach rozwoju gospodarczego istotnym problemem jest także słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców, który może wynikać z niewystarczających form wsparcia i obawa przed zmieniającym się rynkiem. Respondenci wskazali również, że rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji jest problemem gminy z powodu deficytu pracowniczego i niskich kwalifikacjach zawodowych pracowników.

Wykres 4 Główne problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze rewitalizacji została oparta na wskaźniku dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, dostępności do komunikacji publicznej oraz dostępności do obiektów publicznych. Wyższym wskaźnikiem dostępności do sieci kanalizacyjnej niż średnia obszaru rewitalizacji, charakteryzuje się miejscowość Dreżewo, Karnice i Pogorzelica. Dostępność do sieci wodociągowej jest niższa niż średnia obszaru rewitalizacji tylko w miejscowości Ninikowo oraz Skalno. Miejscowość Dreżewo i Ninikowo nie posiadają komunikacji publicznej, a w Konarzewie, Pogorzelic i Skalnie nie ma obiektów publicznych działających w obszarze świadczenia usług dla mieszkańców gminy.

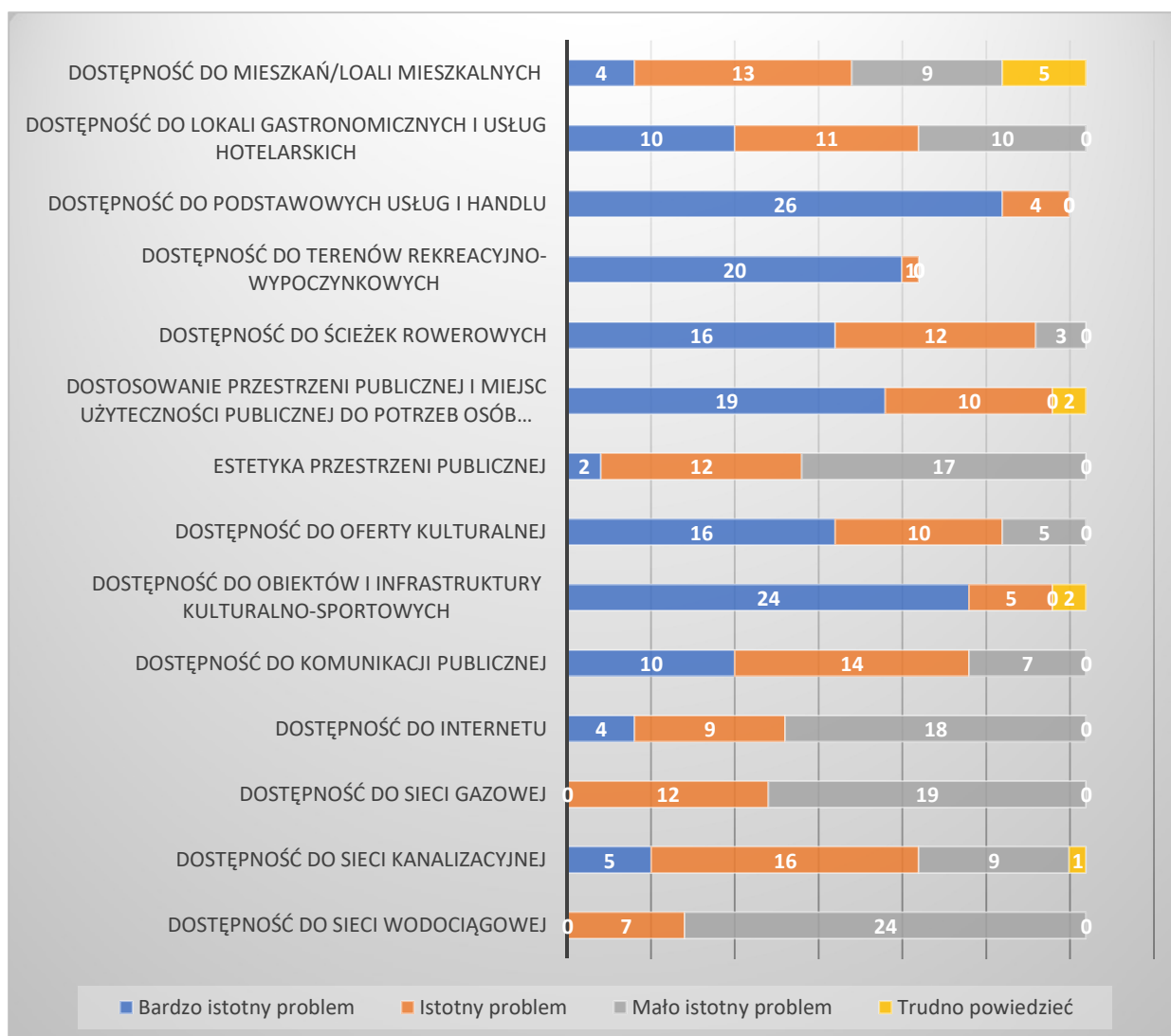
Tabela 6 Analiza wskaźników uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych

Jednostka analityczna	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej	Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych
Średnia gminy	38,27	128,35	100,06	1,21
Średnia OR	46,68	92,05	222,49	1,14
Dreżewo	88,89	100	0	2
Karnice	97,37	97,37	311,48	3
Konarzewo	7,5	102,5	311,48	0
Lędzin	19,3	105,26	311,48	1
Ninikowo	30,43	4,35	0	2
Pogorzelica	70,77	166,15	311,48	0
Skalno	12,5	68,75	311,48	0

Źródło: opracowanie własne

Do najistotniejszych problemów społecznych w kontekście uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych zdiagnozowanych na podstawie konsultacji wskazano przede wszystkim: dostępność do podstawowych usług i handlu, dostępność do obiektów i infrastruktury kulturalno-sportowej oraz dostępność do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W obszarze funkcjonalno-przestrzennej mieszkańcy zwrócili uwagę głównie na problemy związane z obszarem rekreacji, spędzania czasu wolnego oraz wypoczynku. Na terenie gminy brakuje takich miejsc i obiektów, a także uboga jest oferta kulturalna przeznaczona do różnych grup odbiorców.

Pod względem uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych duże deficyty odnotowuje się w miejscowości Karnice. Z kolei istniejąca infrastruktura sportowa i rekreacyjna na obszarze wiejskim jest zdegradowana, przestarzała, wymaga odnowy i rewitalizacji, aby uwzględnić potrzeby bezpieczeństwa, dostępności i stanowić miejsca również do działania dla innych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań środowiskowych oparta została na wskaźniku zanieczyszczenia azbestem. Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem dla obszaru rewitalizacji jest wyższy niż średnia dla gminy. Wyłącznie w miejscowości Karnice Lędzin i Ninikowo wskaźnik zanieczyszczenia powietrzem jest niższy niż średnia dla obszaru rewitalizacji, ale wyższy niż średnia dla gminy.

Tabela 7 Analiza wskaźników uwarunkowań środowiskowych

Jednostka analityczna	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem
Średnia gminy	72,83
Średnia OR	93,27
Dreżewo	100
Karnice	75,33
Konarzewo	100
Lędzin	86,39

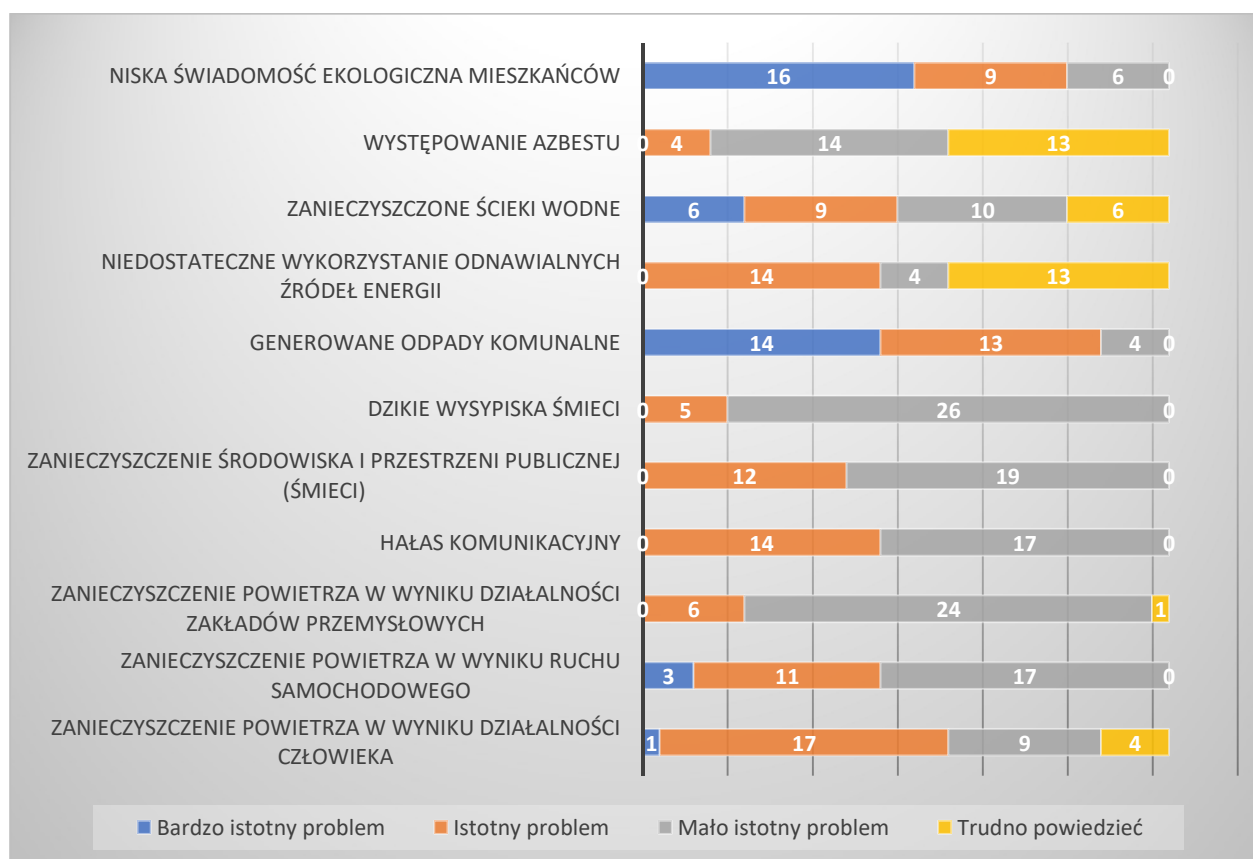
Ninikowo	91,19
Pogorzelica	100
Skalno	100

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych badań społecznych wskazano, że największym problemem w uwarunkowaniach środowiskowych obszaru rewitalizacji jest zanieczyszczenie powietrza w wyniku działalności człowieka oraz zanieczyszczenia wynikające z ruchu samochodowego. Istotnym problemem jest niska świadomość ekologiczna mieszkańców, generowanie znacznej ilości odpadów komunalnych, niedostateczne wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, a także zanieczyszczone ścieki wodnej.

Na poniższym wykresie zaprezentowano główne problemy środowiskowe, które występują na obszarze analizowanego obszaru rewitalizacji.

Wykres 6 Główne problemy środowiskowe na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań technicznych oparta została na wskaźniku potencjalnego zużycia technicznego budynków. Dla obszaru rewitalizacji wskaźnik ten jest niższy niż dla obszaru całej gminy. W przypadku poszczególnych miejscowości obszaru rewitalizacji wyższy wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków (niż średnia obszaru rewitalizacji) odnotowano w Dreżewie, Łędzinie, Ninikowie i Pogorzelicu.

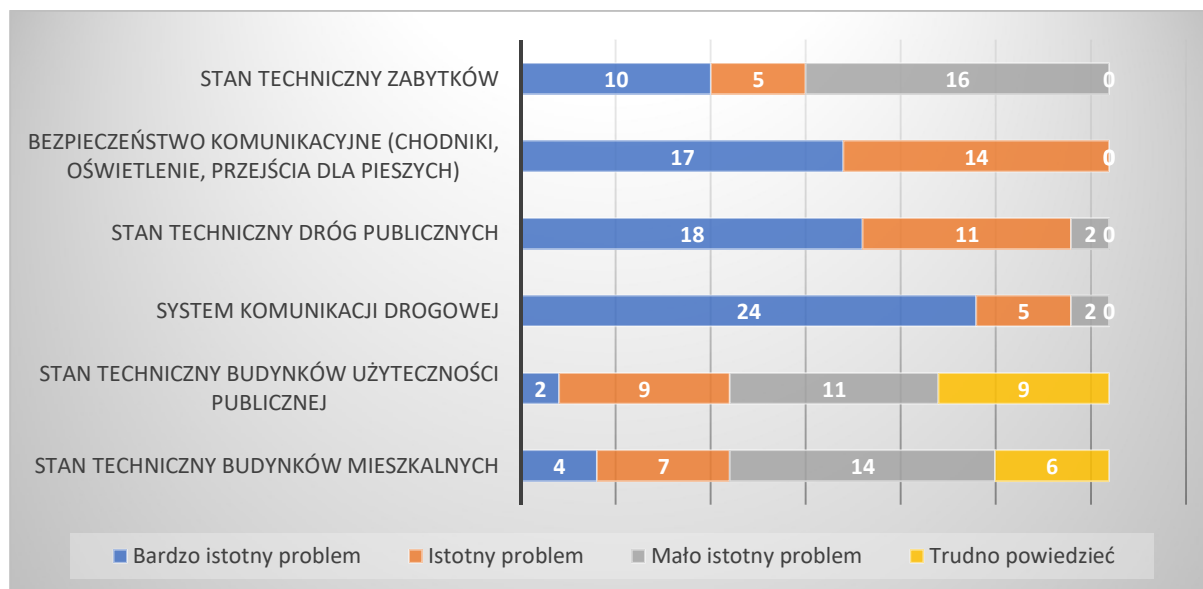
Tabela 8 Analiza wskaźników uwarunkowań technicznych

Jednostka analityczna	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków
Średnia gminy	77,01
Średnia OR	60,62
Dreżewo	100
Karnice	15,79
Konarzewo	42,5
Lędzin	78,95
Ninikowo	69,57
Pogorzelica	80
Skalno	37,5

Źródło: opracowanie własne

Według przeprowadzonych badań społecznych do głównych problemów w uwarunkowaniach technicznych należą przede wszystkim: zły stan techniczny dróg publicznych oraz nieodpowiedni system komunikacji drogowej. Respondenci wskazują także na wysoki problem związany z zachowaniem odpowiednich zasad bezpieczeństwa komunikacyjnego, które związane jest z obecnością chodników, oświetlenia ulicznego, systemem przejść dla pieszych itp. Mało istotnym problemem w opinii mieszkańców jest stan techniczny zabytków na analizowanym obszarze.

Wykres 7 Główne problemy techniczne na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Podsumowując charakterystykę negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji warto podkreślić, że główną przyczyną ich występowania jest niski udział mieszkańców gminy w życiu społecznym, kulturalnym i rekreacyjnym, głównie poza obszarem nadmorskim i Karnicami. W Karnicach organizowane są wydarzenia kulturalne, integracyjne, działają instytucje publiczne, które organizują wiele działań na rzecz wszystkich mieszkańców.

Ważnym aspektem jest scentralizowanie działań społecznych w wyznaczonych miejscach, które pełniłyby funkcje społeczne i integracyjne z włączeniem osób z grup defaworyzowanych, starszych, z niepełnosprawnością lub innymi ograniczeniami natury fizycznej. Istotne znaczenie ma również szeroka informacja, która docierałaby do wszystkich mieszkańców gminy w zakresie organizacji działań kulturalnych, integracyjnych i rekreacyjnych. Deficytem rozwoju aktywizacji mieszkańców jest w dalszym ciągu brak nowoczesnej, zmodernizowanej infrastruktury, dzięki której możliwy byłby rozwój aktywności sportowej, rekreacyjnej i społecznej szczególnie dla dzieci i młodzieży. Działania rewitalizacyjne mają doprowadzić do minimalizacji zdiagnozowanych problemów i deficytów i tym samym przeciwdziałać pogłębianiu się problemów społecznych na pozostałych obszarach gminy.

3.2 Lokalne potencjały obszaru

Do głównych atutów gminy Karnice należą położenie w pobliżu wybrzeża Bałtyku, bogactwo naturalne i krajobrazowe, stosunkowo czyste środowisko, duży potencjał w zakresie rozwoju agroturystyki, ekoturystyki i lokalnych produktów rolnych, aktywność społeczna niektórych sołectw i organizacji lokalnych.

Na terenie gminy znajdują się zabytki sakralne oraz świeckie. Do najważniejszych należą:

- Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cerkwicy – gotycka świątynia z przełomu XIV i XV wieku, z drewnianą wieżą z XII wieku. W jej wnętrzu znajduje się barokowy ołtarz, ambona i chrzcielnica.
- Kościół pw. Św. Stanisława Kostki w Karnicach – pochodzący z XV wieku, z barokowym wystrojem wnętrza.
- Kościół pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Ciećmierzu – zbudowany w 1604 roku, stanowi przykład architektury sakralnej z początku XVII wieku.
- Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Konarzewie – wzniesiony w 1889 roku na fundamentach wcześniejszej świątyni; w jego wnętrzu znajduje się odrestaurowana chrzcielnica z 1682 roku, dzieło Christiana Baschego z Trzebiatowa.
- Studnia św. Ottona w Cerkwicy – kamienna studnia z XII wieku, związana z misją chrystianizacyjną biskupa Ottona z Bambergu.
- Dwór rodziny von Sydow w Cerkwicy – neoklasycystyczny dwór z przełomu XIX i XX wieku, otoczony parkiem dworskim.
- Pałac von Boninów w Dreżewie – neogotycki pałac z XIX wieku, otoczony zadbanym parkiem krajobrazowym z ceglanym murem.
- Wiatrak holenderski w Lędzinie – zabytkowy wiatrak z końca XIX wieku, który pełnił funkcję młyna wietrznego do 1948 roku; obecnie służy celom turystycznym.
- Park pałacowy w Karnicach – z XIX wieku, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 1001 z dnia 27.10.1982 r.
- Rezerwat ornitologiczny „Liwa Łuża” – utworzony w 1959 roku, położony między miejscowościami Skalno, Niechorze i Pogorzelica; wokół jeziora prowadzi szlak turystyczny „Szlak Liwiej Łuży”.

- Pomniki w Karnicach:
 - ✓ Pomnik poświęcony żołnierzom Ludowego Wojska Polskiego.
 - ✓ Pomnik upamiętniający jubileusz roku pańskiego 2000.
 - ✓ Głaz z tablicą upamiętniającą dawną niemiecką parafię i cmentarz.

Fotografia 1 Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cerkwicy

Źródło: <https://kuria.pl/>

Fotografia 2 Kościół pw. Św. Stanisława Kostki w Karnicach

Źródło: <https://kuria.pl/>

Fotografia 3 Kościół pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Ciećmierzu

Źródło: <https://kuria.pl/>

Fotografia 4 Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Konarzewie

Źródło: <https://kuria.pl/>

Fotografia 5 Studnia św. Ottona z XIV i XV w.

Źródło: <https://karnice.pl>

Przez miejscowości gminne przejeżdża kolej wąskotorowa, która prowadzi z Gryfic do miejscowości nadmorskich tj.: Trzęsacz, Śliwin, Rewal, Niechorze, Pogorzelica. Z Pobierowa do Dreżewa prowadzi szlak „Pobrzeża Rewalskiego”, a przez Cerkwicę biegnie drugi szlak Św. Jakuba. Biorąc pod uwagę wszystkie walory gminy Karnice można stwierdzić, że posiada dobre uwarunkowania do szerzenia obecnej bazy turystycznej i agroturystycznej. W znacznej mierze przydatność rozwoju letniskowego i turystycznego posiadają miejscowości leżące w pobliżu pasa nadmorskiego, tj.: Lędzin, Skalno, Konarzewo, Dreżewo, Janowo, Drozdowo, i Pogorzelica.

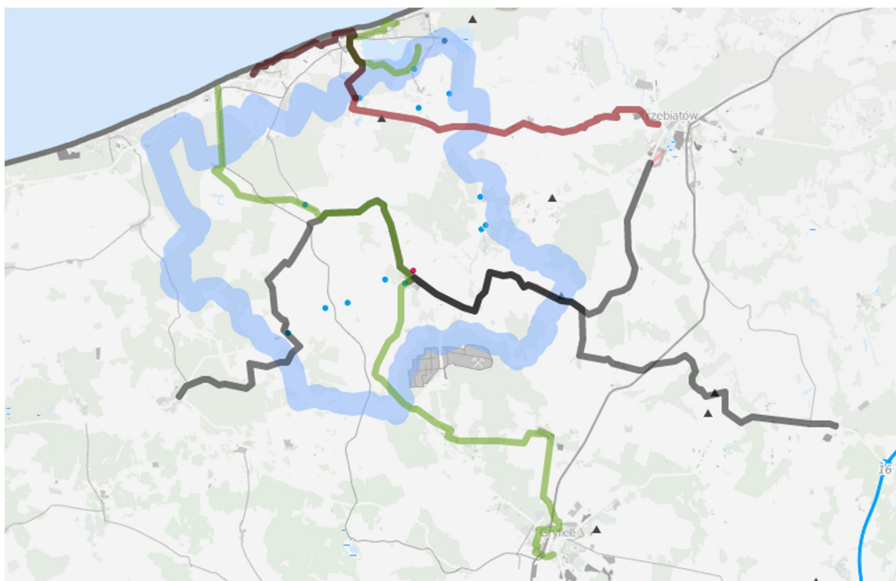
Fotografia 6 Nadmorska Kolej Wąskotorowa

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Karnice na lata 2021-2028, s. 60.

Na terenie gminy Karnice znajduje się 143,1 km szlaków turystycznych, głównie pieszych i rowerowych.

Mapa 2 Szlaki turystyczne w gminie Karnice

Źródło: <http://www.turystykawgminie.pl/karnice>

Baza noclegowa na terenie gminy jest dobrze rozwinięta. Położenie gminy Karnic względem Morza Bałtyckiego i pobliskich miejscowości nadmorskich stanowi duży potencjał do rozwoju turystycznego i agroturystycznego. Obecnie na terenie miejscowości Lędzin ofertę noclegową zapewniają: „Hasik Romualda”, Dom gościnny „Anusia”, Pokoje u Agi oraz Domki pod świerkami. W miejscowości Konarzewo dostępne są przyczepy kempingowe, a miejscowość Pogorzelica dysponuje szeregiem dobrze rozwiniętej infrastruktury noclegowej jako miejscowość typowo turystyczna.

Gmina Karnice, mimo typowych dla obszarów wiejskich wyzwań rozwojowych, dysponuje szeregiem lokalnych potencjałów, które mogą stanowić podstawę do działań rewitalizacyjnych i strategicznego rozwoju w perspektywie lat 2025–2032. Poniżej przedstawiono kluczowe zasoby i atuty obszaru:

1. Potencjał przyrodniczy i krajobrazowy

- Położenie w strefie bliskiej wybrzeżu Bałtyku, w niedalekiej odległości od miejscowości turystycznych takich jak Rewal, Niechorze czy Pobierowo, stwarza możliwości rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych.
- Zróżnicowany krajobraz rolniczo-leśny, który sprzyja aktywnościom związanym z agroturystyką, turystyką pieszą, rowerową i przyrodniczą.
- Obecność obszarów chronionych i terenów o wysokich walorach przyrodniczych (m.in. obszary Natura 2000, użytki ekologiczne), które mogą być wykorzystywane do promocji zrównoważonego rozwoju oraz edukacji ekologicznej.

2. Potencjał społeczny i kulturowy

- Aktywność lokalnych liderów, sołtysów i organizacji pozarządowych, którzy angażują się w działania oddolne – np. koła gospodyń wiejskich, OSP, stowarzyszenia.
- Dziedzictwo kulturowe regionu – tradycje wiejskie, kulinarne, rzemieślnicze oraz potencjał do ich odtworzenia i promocji.

- Wzmacniająca się świadomość mieszkańców dotycząca konieczności dbałości o wspólne otoczenie i współdecydowania o lokalnym rozwoju.

3. Potencjał gospodarczy

- Obecność licznych gospodarstw rolnych, które mają potencjał do rozwoju produkcji ekologicznej, przetwórstwa lokalnego i krótkich łańcuchów dostaw.
- Możliwość rozwoju małych form turystyki wiejskiej (np. gospodarstwa agroturystyczne, domki letniskowe, zagrody edukacyjne), szczególnie w sołectwach położonych bliżej głównych dróg dojazdowych i terenów nadmorskich.
- Dostępność terenów inwestycyjnych oraz możliwość pozyskiwania środków z funduszy UE na rozwój MŚP i infrastruktury.

4. Potencjał infrastrukturalny

- Systematyczna modernizacja infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja, drogi gminne) stwarza warunki do poprawy jakości życia mieszkańców.
- Rozwój infrastruktury społecznej i rekreacyjnej w części sołectw (światlice, boiska, place zabaw), która może stanowić podstawę dla działań integracyjnych i kulturalnych.
- Możliwość poprawy dostępu do nowoczesnych technologii cyfrowych (internet szerokopasmowy) poprzez inwestycje z programów rządowych i unijnych.

5. Potencjał strategiczny i planistyczny

- Gotowość gminy do współpracy z partnerami zewnętrznymi – zarówno samorządami sąsiednimi, jak i organizacjami pozarządowymi czy przedsiębiorcami.
- Istniejące dokumenty planistyczne (studium, plany miejscowe, strategie rozwoju) stanowią podstawę do prowadzenia spójnej polityki przestrzennej i inwestycyjnej.
- Możliwość wykorzystania środków unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej 2021–2027 (np. FEnKS, KPO, programy regionalne) na działania rewitalizacyjne, społeczne i infrastrukturalne.

3.3 Skala potrzeb rewitalizacyjnych

Prace przeprowadzone na poszczególnych etapach opracowywania dokumentu takie jak delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzona analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizja lokalna, konsultacje społeczne wraz z badaniem ankietowym, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w graniach obszaru rewitalizacji, które znacząco hamują rozwój wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak i całej gminy.

W poniższym zestawieniu ujęto najpilniejsze potrzeby rewitalizacyjne na obszarze gminy Karnice.

Tabela 9 Potrzeby rewitalizacyjne zdiagnozowane na podstawie istniejących problemów i deficytów obszaru rewitalizacji

PROBLEM	SKUTEK	POTRZEBA REWITALIZACYJNA
Zmiany demograficzne (spadek liczby ludności, proces starzenia się społeczeństwa, migracje osób młodych)	- wyludnianie się obszaru gminy, - obniżenie poziomu życia mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, - zahamowanie rozwoju gospodarczego, - stagnacja społeczna, - wzrastające potrzeby osób starszych w dostępie do opieki społecznej i medycznej	zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej, podniesienie jakości życia, dostosowywanie oferty spędzania czasu wolnego do potrzeb mieszkańców w różnym wieku, budowanie systemu wsparcia dla osób starszych i z niepełnosprawnością
Bezrobocie i jego skutki: alkoholizm, przemoc domowa, degradacja funkcji rodziny, marginalizacja i wykluczenie społeczne	- pogarszające się warunki życiowe, - wykluczenie społeczne osób bezrobotnych, - trudności finansowe w prowadzeniu gospodarstwa domowego, - wzrost patologii społecznych	prowadzenie działań aktywizujących, wyrównanie szans mieszkańców w dostępie do różnorodnych usług rynku pracy, konieczność podniesienia potrzeby motywacji i kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych, tworzenie miejsc integracji i systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości	- pogłębiający się kryzys przedsiębiorczości, - zahamowanie dostępu do podstawowych usług i produktów, - brak możliwości rozwoju turystycznego i okołoturystycznego	wykorzystanie istniejącego potencjału funkcjonalno-przestrzennego do prowadzenia działalności gospodarczych, wspieranie działalności małych przedsiębiorstw, tworzenie przestrzeni do pobudzenia gospodarczego gminy
Niewystarczająca oferta kulturalno-rekreacyjna i liczba miejsc integracji społecznej	- pogłębiający się kryzys izolacji społecznej, - brak aktywizacji społecznej mieszkańców, - pogorszenie stanu zdrowia, - migracje osiedleńcze w celu poszukiwania dogodniejszych warunków życia	dostosowywanie istniejącej infrastruktury i oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców, podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie ochrony zdrowia, rozbudowa infrastruktury społecznej i rekreacyjnej

Niski poziom ochrony środowiska przyrodniczego, miejsca zaniedbane	• degradacja istniejącego potencjału przyrodniczego, • pogorszenie się stanu środowiska przyrodniczego, • brak estetyki przestrzennej i występowanie miejsc niebezpiecznych	racjonalne wykorzystanie i dostosowanie istniejącego potencjału przyrodniczego do pełnienia funkcji społecznych, rekreacyjnych, integracyjnych, podejmowanie działań w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy
Pogarszający się stan techniczny budynków użyteczności publicznej, brak dostosowania architektonicznego budynków do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	• degradacja budynków użyteczności publicznej, • nieatrakcyjny wizerunek obszaru, brak estetyki przestrzennej, • niski poziom atrakcyjności osiedleńczej	modernizacja i poprawa stanu technicznego i wyglądu budynków użyteczności publicznej, dostosowanie ich do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością w celu zapewnienie dostępu do usług dla wszystkich mieszkańców gminy, nadanie dostępnym obiektom nowych funkcji społecznych

Źródło: opracowanie własne

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

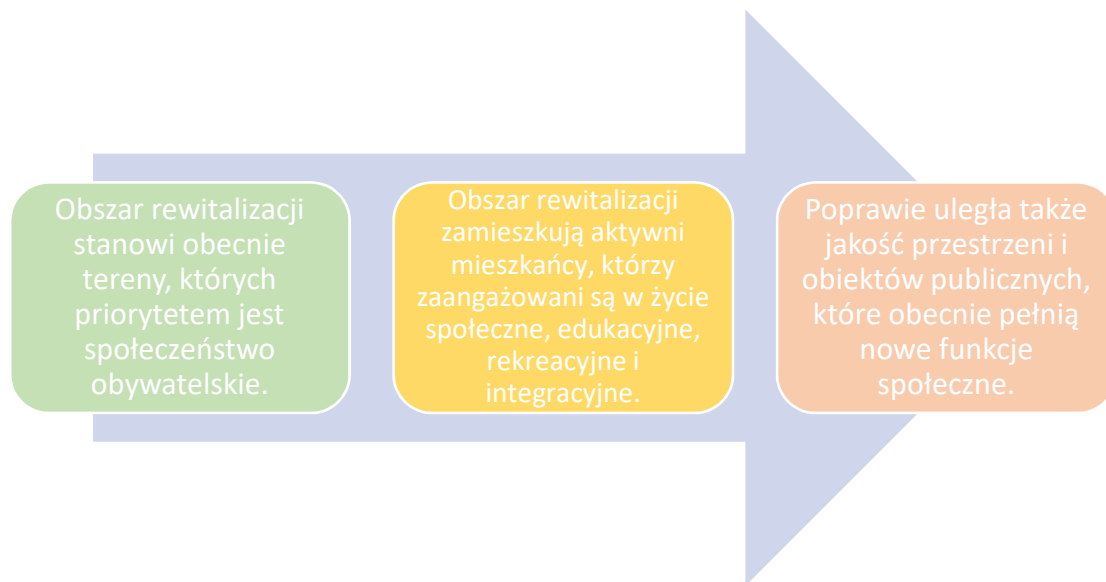
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 ma służyć realizacji zaplanowanych celów rewitalizacyjnych, które uwzględniając potrzeby mieszkańców mają dążyć do minimalizowania występujących problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych na terenie gminy. Wizja obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych ma być efektem podjętych działań przez władze gminy. Ma stanowić efekt prac, które będą odpowiedzią na potrzeby mieszkańców obszarów zdegradowanych.

Wizją działań rewitalizacyjnych na obszarze gminy Karnice jest tworzenie dostosowanych przestrzeni publicznych do pełnienia nowych funkcji społecznych. Mieszkańcy całego obszaru rewitalizacji stanowią teraz świadome i zaangażowane społeczeństwo. Mieszkańcy zyskali przestrzeń i lepsze warunki do rekreacji i spędzania czasu wolnego. Działania rewitalizacyjne przyczyniły się do poszerzenia oferty rekreacyjnej, sportowej, kulturowej i edukacyjnej na obszarze rewitalizacji. Nowo utworzone przestrzenie przeznaczone na cele społeczne wpłynęły na tworzenie marki gminy jako miejsc atrakcyjnego turystycznie i osiedleńczo.

Obszary i obiekty, które wcześniej były zaniedbane, zdegradowane i nieużyteczne, teraz pełnią nowe funkcje społeczne – zostały zagospodarowane w sposób atrakcyjny i

zrównoważony z zachowaniem zasad dostępności dla osób o szczególnych potrzebach, dzięki czemu powstałe tereny są przyjazne dla wszystkich mieszkańców i osób odwiedzających gminę.

Schemat 1 Wizja rozwoju gminy Karnice po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych

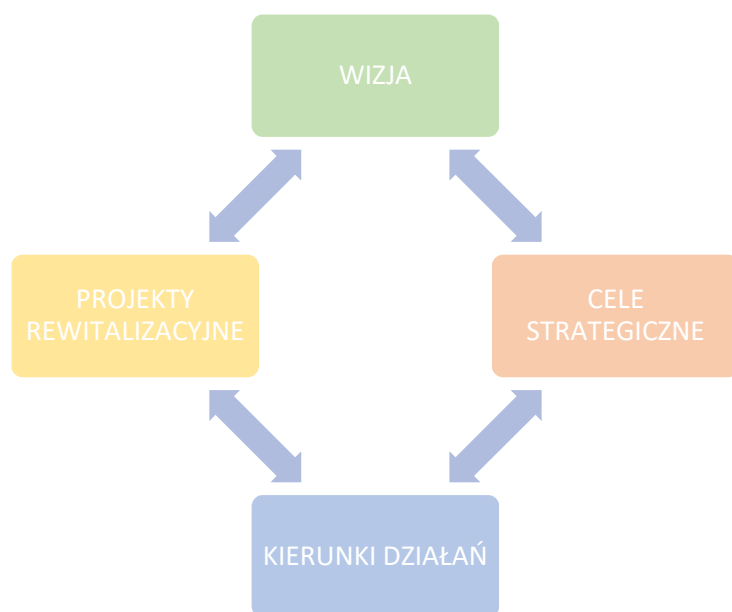
Źródło: opracowanie własne

Dzięki projektom rewitalizacyjnym zminimalizowane zostaną problemy społeczne mieszkańców obszaru rewitalizacji, które wynikają przede wszystkim z braku aktywizacji i integracji społecznej. Stagnacja społeczna, która często doprowadza do marginalizacji społecznej jest obecnie zahamowanym procesem na obszarze gminy Karnice. Projekty rewitalizacyjne przyczyniły się do zwiększenia aktywności społecznej, angażowania się mieszkańców obszarów zdegradowanych do działań i podejmowania aktywności rekreacyjnych i sportowych. Mieszkańcy chętnie włączają się w organizację różnych inicjatyw społecznych i obywatelskich, jak również chętnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, edukacyjnych i profilaktycznych organizowanych w świetlicach wiejskich. Obszar gminy zyskał nowe, zrewitalizowane przestrzenie publiczne (Centrum Aktywności Społecznej w Karnicach). Zdegradowanym budynkom, zestarzałej i zapomnianej infrastrukturze społecznej nadano nowe funkcje. Utworzono nowe miejsca rekreacji („Przyjazne i zdrowe Karnice”) oraz wzbogacano infrastrukturę rekreacyjną. Zwiększyła się tym samym aktywność sportowa dzieci i młodzieży. Na zmodernizowanej przestrzeni Gminnego Klubu Kultury oraz Centrum Aktywności Społecznej rozwijają swoją działalność organizacje pozarządowe, które realizują swoje cele statutowe w nowej przestrzeni publicznej.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2032 r. będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań, a w konsekwencji projektów rewitalizacyjnych. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie

przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji. Wskazane poniżej cele rewitalizacyjne i odpowiadające im kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby obszaru rewitalizacji. Służą one wyeliminowaniu zdiagnozowanych deficytów oraz problemów społecznych w sferze społecznej, ale także w pozostałych uwarunkowaniach gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do programu rewitalizacji.

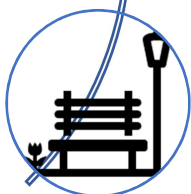

Schemat 2 Cele strategiczne

Cel strategiczny 1

Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy w wyniku świadczenia wysokiej jakości usług publicznych na rzecz lokalnej społeczności

Cel strategiczny 2

Wysoki standard życia zapewniony szeroką ofertą społeczną i rekreacyjną

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10 Kierunki działań

CEL STRATEGICZNY	KIERUNEK DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH
Cel strategiczny 1 Aktywizacja społeczna mieszkańców	Modernizacja istniejących obiektów użyteczności publicznej na cele kulturalne,

gminy w wyniku świadczenia wysokiej jakości usług publicznych na rzecz lokalnej społeczności	społeczne i integracyjne;
Cel strategiczny 2 Wysoki standard życia zapewniony szeroką ofertą społeczną i rekreacyjną	Stworzenie oferty integrującej różne grupy społeczne, w tym zagrożone marginalizacją; Zagospodarowanie i uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni służących zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych i kulturalnych;

Źródło: opracowanie własne

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej zaprezentowane zostały przedsięwzięcia rewitalizacyjne w podziale na podstawowe przedsięwzięcia i przedsięwzięcia uzupełniające. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej

6.1 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Tabela 11 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

NAZWA PROJEKTU: KOMPLEKSOWE WSPARCIE MIESZKAŃCÓW GMINY KARNICE W DOSTĘPIE DO OBIEKTÓW I MIEJSC INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	
Opis projektu	
Celem projektu jest zwiększenie poziomu aktywności społecznej, integracji międzypokoleniowej i uczestnictwa mieszkańców gminy Karnice w życiu lokalnym poprzez modernizację infrastruktury społeczno-kulturalnej oraz stworzenie nowych przestrzeni wspólnych. Projekt odpowiada na zdiagnozowane problemy ograniczonego dostępu do oferty kulturalnej, niskiej aktywności społecznej i niedoborów infrastruktury rekreacyjnej i socjalnej w gminie. Projekt jako całość przyczyni się do wzrostu jakości życia mieszkańców gminy, zwiększy atrakcyjność przestrzeni publicznych oraz pobudzi oddolną aktywność i zaangażowanie społeczne.	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Karnice	
Potencjalni partnerzy	
Ośrodek Pomocy Społecznej w Karnicach, organizacje pozarządowe, Sołtysi i Rady Sołeckie,	
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne i ich lokalizacja	
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	Działka nr 325, 326 Obszar rewitalizacji: Karnice
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	Działka nr 327/11 Obszar rewitalizacji: Karnice
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	Działka nr 225/67, 108/2 Obszar rewitalizacji: Karnice
Przedsięwzięcie 4	Działka nr 81/5

Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	Obszar rewitalizacji: Konarzewo	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu		
Na terenie gminy Karnice obserwuje się niewystarczający poziom aktywności społecznej oraz ograniczony dostęp do oferty kulturalnej i infrastruktury rekreacyjnej, szczególnie w mniejszych sołectwach. Mieszkańcy, w tym dzieci, młodzież, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami, mają ograniczone możliwości uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym z uwagi na brak odpowiednich przestrzeni oraz niedostosowaną lub przestarzałą infrastrukturę. Problem potęguje niewystarczająca liczba działań integracyjnych i animacyjnych, które sprzyjałyby budowaniu więzi międzyludzkich, rozwijaniu lokalnej tożsamości oraz wspieraniu współpracy między pokoleniami. Mimo istniejących potrzeb, zaangażowanie mieszkańców w działania społeczne i obywatelskie pozostaje niskie, a potencjał lokalnych liderów i organizacji pozarządowych nie jest w pełni wykorzystywany. Dodatkowym wyzwaniem jest niewystarczająco rozwinięta i niedoinwestowana infrastruktura społeczno-kulturalna – świetlice, kluby, place spotkań czy przestrzenie publiczne często wymagają modernizacji, dostosowania do współczesnych standardów oraz uatrakcyjnienia oferty. Brakuje miejsc, które mogłyby stać się lokalnymi centrami aktywności, integracji i edukacji nieformalnej. Realizacja projektu ma na celu przełamanie tych barier poprzez inwestycje w infrastrukturę i działania miękkie, które stworzą mieszkańcom lepsze warunki do współdziałania, rozwoju osobistego, spędzania wolnego czasu i angażowania się w sprawy wspólnoty lokalnej.		
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia		
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	Cel strategiczny 1 Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy w wyniku świadczenia wysokiej jakości usług publicznych na rzecz lokalnej społeczności	☒ sfera społeczna ☐ strefa gospodarcza ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna ☐ strefa środowiskowa ☒ strefa techniczna
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	Cel strategiczny 2 Wysoki standard życia zapewniony szeroką ofertą społeczną i rekreacyjną	☒ sfera społeczna ☐ strefa gospodarcza ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna ☒ strefa środowiskowa ☒ strefa techniczna
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	Cel strategiczny 2 Wysoki standard życia zapewniony szeroką ofertą społeczną i rekreacyjną	☒ sfera społeczna ☐ strefa gospodarcza ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna ☒ strefa środowiskowa ☒ strefa techniczna

Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	Cel strategiczny 1 Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy w wyniku świadczenia wysokiej jakości usług publicznych na rzecz lokalnej społeczności	☒ sfera społeczna ☐ strefa gospodarcza ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna ☒ strefa środowiskowa ☒ strefa techniczna
Zakres realizowanych zadań		
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	Zakres działania obejmuje kompleksową modernizację Gminnego Klubu Kultury w Karnicach, obejmującą m.in. modernizację pomieszczeń, zakup nowoczesnego wyposażenia multimedialnego, dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz przygotowanie nowoczesnej, atrakcyjnej oferty warsztatów, zajęć edukacyjno-artystycznych i wydarzeń kulturalnych. Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie dostępności kultury oraz podniesienie jakości życia lokalnej społeczności poprzez rozwój kompetencji, integrację oraz budowanie tożsamości lokalnej. ZADANIA: 1. Rozbudowa obiektu Gminnego Klubu Kultury. 2. Wyposażenie obiektu Gminnego Klubu Kultury w infrastrukturę umożliwiającą prowadzenie działań aktywizacji społecznej oraz kulturalnej mieszkańców. 3. Organizacja cyklicznych koncertów lokalnych grup artystycznych. 4. Organizowanie warsztatów teatralnych. 5. Organizowanie konkursów. Zadanie nie niesie za sobą negatywnego wpływu na środowisko ani nie będzie znacząco oddziaływało na środowisko naturalne. Planowane działania polegają głównie na adaptacji istniejącej infrastruktury oraz zagospodarowaniu terenu w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania dla otaczającej przyrody. W ramach inwestycji nie przewiduje się emisji szkodliwych substancji do powietrza, wody ani gleby, a także ingerencji w obszary objęte ochroną przyrodniczą. Prace będą prowadzone w sposób minimalizujący uciążliwości dla środowiska i mieszkańców. Ponadto, zadanie przyczyni się do poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, a w przypadku elementów zieleni – również do zwiększenia retencji wód opadowych, poprawy mikroklimatu oraz walorów przyrodniczych danego obszaru.	
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego	Zadanie to inwestycja o charakterze społecznym i infrastrukturalnym, mająca na celu adaptację niewykorzystywanego i zdegradowanego obiektu gospodarczego do nowych funkcji społecznych mieszkaniowych i wspierających. Celem zadania jest: rewitalizacja zaniedbanego budynku gospodarczego (modernizacja obiektu,	

budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	infrastruktury technicznej, kanalizacyjnej, wodociągowej itp.) i stworzenie lokali mieszkalnych dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (mieszkania socjalne), a także zapewnienie przestrzeni dla mieszkań treningowych i wspomaganych, wspierających proces usamodzielniania się osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. osób wychodzących z pieczy zastępczej, osób z niepełnosprawnościami, seniorów, osób bezdomnych). ZADANIA: 1. Wzmocnienie lub wymiana konstrukcji nośnej, 2. Przebudowa układu funkcjonalnego wewnątrz, 3. Termomodernizacja (ocieplenie ścian, stropów, wymiana stolarki), 4. Nowe instalacje: elektryczna, wodno-kanalizacyjna, centralnego ogrzewania, gazowa itp., 5. Przystosowanie obiektu do obowiązujących norm przeciwpożarowych i sanitarnych, 6. Montaż rozwiązań ułatwiających dostęp osobom z niepełnosprawnościami. 7. Wyposażenie mieszkań w niezbędny sprzęt i umeblowanie, 8. Montaż monitoringu i systemów bezpieczeństwa, 9. Zagospodarowanie terenu wokół budynku (chodniki, oświetlenie, miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnością), 10. Utworzenie zieleni, placu zabaw, przestrzeni wspólnych itp. Zadanie nie niesie za sobą negatywnego wpływu na środowisko ani nie będzie znacząco oddziaływało na środowisko naturalne. Planowane działania polegają głównie na adaptacji istniejącej infrastruktury oraz zagospodarowaniu terenu w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania dla otaczającej przyrody. W ramach inwestycji nie przewiduje się emisji szkodliwych substancji do powietrza, wody ani gleby, a także ingerencji w obszary objęte ochroną przyrodniczą. Prace będą prowadzone w sposób minimalizujący uciążliwości dla środowiska i mieszkańców. Ponadto, zadanie przyczyni się do poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, a w przypadku elementów zieleni – również do zwiększenia retencji wód opadowych, poprawy mikroklimatu oraz walorów przyrodniczych danego obszaru.
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	Celem zadania jest przekształcenie istniejącej, niedoinwestowanej przestrzeni publicznej w funkcjonalny i estetyczny teren służący lokalnej społeczności do celów kulturalnych, integracyjnych i rekreacyjnych. Projekt zakłada stworzenie otwartego, dostępnego dla wszystkich miejsca sprzyjającego organizacji wydarzeń kulturalnych, spotkań społecznych oraz codziennemu wypoczynkowi. Realizacja zadania ma na celu utworzenie strefy wspólnej z możliwością organizacji warsztatów, pikników, wieczorów filmowych lub spotkań międzypokoleniowych. Powstała przestrzeń będzie otwarta, ale przyjazna i bezpieczna – np. z niskimi ogrodzeniami roślinnymi, odpowiednim oświetleniem, monitoringiem (jeśli wymagane). Utworzone zostanie potencjalne miejsce dla lokalnych inicjatyw (np. wystawy, jarmarki, festyny, dożynki itp.).

	ZADANIA: 1. Rewitalizacja lub założenie nowej zieleni: trawniki, krzewy, drzewa ozdobne, nasadzenia kwiatowe, rośliny miododajne, 2. Wytyczenie ścieżek spacerowych (nawierzchnia utwardzona i przepuszczalna), 3. Instalacja elementów małej architektury (kosze na śmieci, stojaki rowerowe, tablice informacyjne), 4. Montaż ławek i stolików z trwałych, estetycznych materiałów, 5. Altana lub zadaszona wiata pełniąca funkcję miejsca spotkań i ochrony przed warunkami atmosferycznymi, 6. Scena plenerowa o charakterze tymczasowym lub stałym, przystosowana do organizacji koncertów, przedstawień, występów i innych wydarzeń kulturalnych, 7. Instalacja oświetlenia scenicznego oraz przyłączy elektrycznych, 8. Możliwość ustawienia nagłośnienia mobilnego i sprzętu multimedialnego. Zadanie nie niesie za sobą negatywnego wpływu na środowisko ani nie będzie znacząco oddziaływało na środowisko naturalne. Planowane działania polegają głównie na adaptacji istniejącej infrastruktury oraz zagospodarowaniu terenu w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania dla otaczającej przyrody. W ramach inwestycji nie przewiduje się emisji szkodliwych substancji do powietrza, wody ani gleby, a także ingerencji w obszary objęte ochroną przyrodniczą. Prace będą prowadzone w sposób minimalizujący uciążliwości dla środowiska i mieszkańców. Ponadto, zadanie przyczyni się do poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, a w przypadku elementów zieleni – również do zwiększenia retencji wód opadowych, poprawy mikroklimatu oraz walorów przyrodniczych danego obszaru.
Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	W ramach zadania przewidziano zagospodarowanie i adaptację wybranej przestrzeni publicznej w Konarzewie na potrzeby Centrum Integracji Mieszkańców. Obiekt będzie służył jako miejsce spotkań, warsztatów, szkoleń i wydarzeń społecznych, a także aktywizacji, edukacji i integracji międzypokoleniowej. Centrum ma pełnić funkcję inkubatora inicjatyw obywatelskich i wsparcia lokalnych liderów. Centrum ma odpowiadać na potrzeby mieszkańców w zakresie życia społecznego, kulturalnego i obywatelskiego. Zakres prac obejmuje wyposażenie wnętrz, zapewnienie dostępu cyfrowego, stworzenie zaplecza kuchennego oraz przestrzeni do pracy i działań animacyjnych. Przedsięwzięcie będzie sprzyjać wzmocnieniu więzi społecznych oraz rozwojowi kompetencji społecznych i obywatelskich. ZADANIA: 1. Przygotowanie dokumentacji technicznej. 2. Modernizacja obiektu na Centrum Integracji Mieszkańców. 3. Promocja działań i przestrzeni w CIM. 4. Opracowanie kalendarza działań społecznych i prowadzenie cyklicznych działań na rzecz aktywizacji

	mieszkańców gminy. Zadanie nie niesie za sobą negatywnego wpływu na środowisko ani nie będzie znacząco oddziaływało na środowisko naturalne. Planowane działania polegają głównie na adaptacji istniejącej infrastruktury oraz zagospodarowaniu terenu w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania dla otaczającej przyrody. W ramach inwestycji nie przewiduje się emisji szkodliwych substancji do powietrza, wody ani gleby, a także ingerencji w obszary objęte ochroną przyrodniczą. Prace będą prowadzone w sposób minimalizujący uciążliwości dla środowiska i mieszkańców. Ponadto, zadanie przyczyni się do poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, a w przypadku elementów zieleni – również do zwiększenia retencji wód opadowych, poprawy mikroklimatu oraz walorów przyrodniczych danego obszaru.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	
W realizacji projektu zaplanowano szereg rozwiązań technicznych, organizacyjnych i komunikacyjnych, które umożliwią pełne uczestnictwo osób ze szczególnymi potrzebami – w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodziców z małymi dziećmi oraz osób o ograniczonej mobilności lub percepcji. W szczególności, w ramach projektu przewiduje się: • Likwidację barier architektonicznych – modernizowane i nowo tworzone obiekty (np. Gminny Klub Kultury, Centrum Integracji Mieszkańców, mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane) zostaną wyposażone w podjazdy, szerokie wejścia, drzwi bezprogowe oraz toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. • Zastosowanie oznakowania kontrastowego i informacji dotykowej (brajlowskiej) w przestrzeniach publicznych, szczególnie w budynkach użyteczności publicznej objętych projektem. • Dostosowanie materiałów informacyjnych i promocyjnych (ulotki, plakaty, strona internetowa projektu) do zasad dostępności cyfrowej i komunikacyjnej – zapewniona zostanie możliwość odczytu treści przez programy screen reader, a także zastosowanie prostego języka w komunikatach. • Możliwość zapewnienia asysty lub tłumacza języka migowego podczas organizowanych wydarzeń, szkoleń lub warsztatów – w zależności od zgłoszonych potrzeb. • Projektowanie uniwersalne – wszystkie rozwiązania infrastrukturalne i funkcjonalne będą planowane zgodnie z zasadą dostępności dla wszystkich grup użytkowników, niezależnie od wieku i sprawności. • Konsultacje z osobami reprezentującymi środowiska narażone na wykluczenie na etapie projektowania przestrzeni i działań, tak aby uwzględniać realne potrzeby mieszkańców i użytkowników z ograniczoną mobilnością lub percepcją	
Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu	
Planowane rezultaty: • Wzrost aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców, mierzony frekwencją w wydarzeniach i inicjatywach lokalnych.	

- Zwiększenie liczby uczestników korzystających z infrastruktury społeczno-kulturalnej (szczególnie dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnościami).
- Zwiększenie integracji międzypokoleniowej i poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej.
- Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego w obszarach zdegradowanych, dzięki większemu udziałowi mieszkańców w życiu społecznym.
- Poprawa jakości przestrzeni publicznej, sprzyjająca rekreacji, edukacji nieformalnej i budowaniu relacji społecznych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkaniowego dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Zadanie	Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	Liczba zmodernizowanych lub utworzonych obiektów infrastruktury społecznej	1 szt.	Sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
	Liczba nowej oferty kulturalnej	10/rok	
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	Liczba nowych mieszkań Powierzchnia nowo zagospodarowanych przestrzeni publicznych	Min. 6 3 000 m ²	Sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	Powierzchnia nowej infrastruktury społecznej	Ok. 1 ha	Sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	Liczba zmodernizowanych lub utworzonych obiektów infrastruktury społecznej	1 szt.	Sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
Ramy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych			
Zadanie	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców	2025-2032	3 000 000 zł	• Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021–2027 (FEPZ)

gminy			• Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2023–2027 • Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) • Budżet Województwa Zachodniopomorskiego i Fundusze Krajowe • Środki własne
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	2025-2032	10 000 000 zł	
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	2025-2032	3 000 000 zł	
Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	2025-2032	10 000 0000 zł	

Źródło: opracowanie własne

6.2 Pozostałe projekty rewitalizacyjne

Tabela 12 Pozostałe projekty rewitalizacyjne

PROJEKT: AKTYWIZACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW POPRZEC ORGANIZACJĘ WYDARZEŃ KULTURALNO-INTEGRACYJNYCH W ŚWIETLICACH WIEJSKICH
Opis projektu Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez organizację wydarzeń kulturalno-integracyjnych w świetlicach wiejskich” ma na celu wzmocnienie więzi społecznych, zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu lokalnym oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarach wiejskich gminy Karnice. Działania projektowe będą realizowane w świetlicach wiejskich zlokalizowanych w wybranych miejscowościach gminy i obejmą cykl wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych skierowanych do różnych grup społecznych — w szczególności dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin oraz osób z mniejszym dostępem do oferty kulturalnej. Każda świetlica stanie się tymczasowym centrum życia lokalnego, otwartym na inicjatywy mieszkańców. W ramach projektu planuje się m.in.: • organizację warsztatów tematycznych (np. rękodzielniczych, kulinarnych, muzycznych), • pokazy filmowe i wieczory z kulturą lokalną, • spotkania międzypokoleniowe i pikniki sąsiedzkie, • konkursy i gry zespołowe rozwijające współpracę i kreatywność, • działania promujące lokalne dziedzictwo i tradycje. Projekt będzie prowadzony z aktywnym udziałem lokalnych liderów, organizacji pozarządowych i sołectw. Zakłada się też ścisłą współpracę z pracownikami świetlic oraz wykorzystanie istniejącej infrastruktury społeczno-kulturalnej. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej, pobudzenia aktywności obywatelskiej oraz budowania trwałych relacji między mieszkańcami. W dłuższej perspektywie działania te będą sprzyjać wzrostowi kapitału społecznego i poprawie jakości życia na terenach wiejskich gminy.
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu Na terenie gminy Karnice występuje problem niskiego poziomu aktywności społecznej i integracji mieszkańców, szczególnie na obszarach wiejskich. Mieszkańcy, szczególnie osoby starsze, dzieci i młodzież, mają ograniczony dostęp do różnych form aktywności kulturalnej, edukacyjnej oraz integracyjnej. Istnieje także wyraźna tendencja do marginalizacji wsi w kontekście wydarzeń kulturalnych, przez co wiele osób czuje się wykluczonych z życia społecznego i kulturalnego gminy. Ponadto, brak przestrzeni do spotkań międzypokoleniowych oraz zorganizowanych form spędzania czasu powoduje, że więzi społeczne wśród mieszkańców są słabe, a współpraca między różnymi grupami społecznymi (dzieci, młodzież, seniorzy) jest utrudniona. Tego rodzaju izolacja może prowadzić do pogłębiania się problemów społecznych i utrudniać budowanie silnej tożsamości lokalnej. Wielu mieszkańców, zwłaszcza osób starszych i rodzin z dziećmi, boryka się z brakiem odpowiednich miejsc do spędzania czasu wolnego oraz uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych. W świetlicach wiejskich, które mogłyby pełnić rolę centrów życia lokalnego, brakuje zróżnicowanej oferty skierowanej do różnych grup wiekowych, co skutkuje ich niewykorzystaniem. Dodatkowo, niewystarczające działania integracyjne mogą prowadzić do obniżenia jakości życia mieszkańców, co w dłuższym czasie skutkuje mniejszym poczuciem wspólnoty, osłabieniem więzi międzysąsiedzkich oraz niższym poziomem aktywności obywatelskiej. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez organizację wydarzeń kulturalno-integracyjnych w świetlicach wiejskich” ma na celu przełamanie tych barier poprzez tworzenie przestrzeni dla aktywności społecznej, kulturalnej i integracyjnej w świetlicach wiejskich, a także angażowanie mieszkańców do wspólnego działania, co przyczyni się do wzmocnienia więzi społecznych oraz rozwoju lokalnej tożsamości.

Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Karnice	
Potencjalni partnerzy	
Placówki oświatowe, instytucje kultury, OPS, organizacje pozarządowe, Rady Sołeckie i Sołtysi, lokalni liderzy społeczni	
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne i ich lokalizacja	
Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo	Lokalizacja: Miejscowość Dreżewo
Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców wsi Konarzewo	Lokalizacja: Miejscowość Konarzewo
Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Łędzin	Lokalizacja: Miejscowość Łędzin
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	
Cel strategiczny 1 Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy w wyniku świadczenia wysokiej jakości usług publicznych na rzecz lokalnej społeczności Cel strategiczny 2 Wysoki standard życia zapewniony szeroką ofertą społeczną i rekreacyjną	
Zakres realizowanych zadań	
W ramach projektu planuje się realizację kompleksowych działań o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i integracyjnym, których celem jest aktywizacja mieszkańców poszczególnych miejscowości oraz wykorzystanie potencjału świetlic wiejskich jako lokalnych centrów życia społecznego. - Organizacja wydarzeń kulturalno-integracyjnych - Pikniki sąsiedzkie i festyny rodzinne z elementami tradycji lokalnych, - Spotkania tematyczne i wieczory wspomnień (np. „Historia mojej wsi”, „Wieczór seniora”), - Wieczory filmowe i koncerty lokalnych zespołów lub artystów, - Pokazy i występy dzieci i młodzieży z lokalnych szkół i świetlic. - Prowadzenie warsztatów i zajęć aktywizujących - Warsztaty rękodzielnicze, artystyczne, kulinarne, teatralne itp., - Zajęcia integracyjne i rozwijające kreatywność dla dzieci i młodzieży, - Warsztaty międzypokoleniowe (np. wspólne gotowanie, szycie, ogrodnictwo), - Zajęcia dla seniorów: gimnastyka, kursy komputerowe, edukacja zdrowotna. - Włączenie lokalnych liderów i mieszkańców - Angażowanie sołtysów, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP i organizacji społecznych do współtworzenia wydarzeń, - Tworzenie lokalnych grup inicjatywnych przy świetlicach wiejskich, - Szkolenia dla animatorów społecznych i wolontariuszy działających przy świetlicach. - Promocja działań i komunikacja z mieszkańcami - Opracowanie plakatów, ulotek i ogłoszeń lokalnych zapowiadających wydarzenia, - Promocja działań w mediach społecznościowych gminy i sołectw, - Dokumentacja fotograficzna i filmowa wydarzeń. - Koordynacja i ewaluacja projektu - Nadzór nad realizacją działań w świetlicach (koordynator projektu), - Monitorowanie frekwencji i zaangażowania uczestników,	

• Zbieranie opinii i sugestii mieszkańców (ankiety, rozmowy), • Raport końcowy z realizacji projektu i jego rezultatów.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Projekt zakłada pełne włączenie osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zapewnienie dostępności dotyczy zarówno fizycznego dostępu do miejsc realizacji projektu, jak i udziału w jego treści oraz komunikacji. 1. Dostępność architektoniczna • Wybór świetlic wiejskich przystosowanych lub możliwych do dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. podjazdy, brak progów, szerokie drzwi), • Zapewnienie dostępnych toalet oraz miejsc siedzących dla osób z ograniczoną mobilnością, • Organizacja wydarzeń w przestrzeniach o odpowiednim oświetleniu i akustyce. 2. Dostępność komunikacyjna i informacyjna • Przygotowanie materiałów promujących wydarzenia (plakaty, zaproszenia, opisy) w formie łatwej do odczytania, z dużą czcionką i kontrastem, • Stosowanie prostego i zrozumiałego języka (tzw. języka łatwego do czytania – ETR), • Umożliwienie kontaktu telefonicznego i mailowego z organizatorami w razie potrzeby pomocy. 3. Dostosowanie programu wydarzeń • Uwzględnienie tematyki i form zajęć odpowiednich także dla osób z ograniczeniami fizycznymi lub poznawczymi (np. łagodne tempo warsztatów, wsparcie animatorów), • Zapewnienie możliwości udziału opiekuna osoby z niepełnosprawnością, • Dostosowanie godzin wydarzeń do potrzeb osób starszych lub z trudnościami komunikacyjnymi. 4. Wsparcie osobowe • Zaangażowanie animatorów i wolontariuszy do indywidualnego wspierania uczestników z potrzebami (np. pomoc w przemieszczaniu się, obsłudze urządzeń, komunikacji), • Przeszkolenie zespołu realizującego projekt w zakresie podstawowych zasad dostępności i empatycznego podejścia do uczestników. 5. Monitorowanie dostępności • Stałe zbieranie opinii uczestników na temat barier i potrzeb (np. anonimowe ankiety), • Udoskonalanie form wsparcia na podstawie realnych doświadczeń i rekomendacji beneficjentów. Dzięki tym działaniom projekt nie tylko umożliwia uczestnictwo osobom z różnorodnymi ograniczeniami, ale także aktywnie wspiera włączenie społeczne i równe szanse dla wszystkich mieszkańców gminy.
Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu
Planowane rezultaty: 1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców • Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach lokalnych, • Zmobilizowanie mieszkańców do wspólnego działania i angażowania się w życie społeczne wsi. 2. Integracja społeczna i międzypokoleniowa • Nawiązanie i zacieśnienie relacji międzysąsiedzkich, • Przełamywanie barier społecznych i wiekowych poprzez wspólne działania i wydarzenia, • Włączenie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym seniorów i osób z niepełnosprawnościami. 3. Wzmocnienie roli świetlic wiejskich jako lokalnych centrów życia społeczno-kulturalnego

• Lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej, • Zwiększenie funkcjonalności i atrakcyjności świetlic dla mieszkańców. 4. Promocja lokalnych tradycji i tożsamości kulturowej • Rozwijanie wiedzy o historii i kulturze lokalnej, • Zainteresowanie młodszego pokolenia dziedzictwem gminy. 5. Wzmocnienie lokalnych liderów i organizacji społecznych • Rozwój kompetencji animacyjnych, organizacyjnych i społecznych lokalnych działaczy i wolontariuszy, • Pobudzenie oddolnych inicjatyw mieszkańców.			
Zadanie	Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo	Liczba przeprowadzonych działań społecznych	5/roku	Sprawozdanie Sołtysa i Rad Sołeckich
Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców wsi Konarzewo	Liczba przeprowadzonych działań społecznych	5/roku	Sprawozdanie Sołtysa i Rad Sołeckich
Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Łędzin	Liczba przeprowadzonych działań społecznych	5/roku	Sprawozdanie Sołtysa i Rad Sołeckich
Ramy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych			
Zadanie	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania
Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo	2025-2032	50 000 zł	• Środki własne • Programy rządowe
Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców wsi Konarzewo	2025-2032	50 000 zł	
Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Łędzin	2025-2032	50 000 zł	

Źródło: opracowanie własne

7. Mechanizmy integrowania działań oraz projektów rewitalizacyjnych

7.1 Komplementarność Programu

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Planowane projekty uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji.

W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Dlatego zaplanowane

działania rewitalizacyjne (podstawowe i pozostałe/uzupełniające) uzupełniają się wzajemnie, poprzez objęcie wsparciem mieszkańców całej gminy, a przede wszystkim obszaru rewitalizacji.

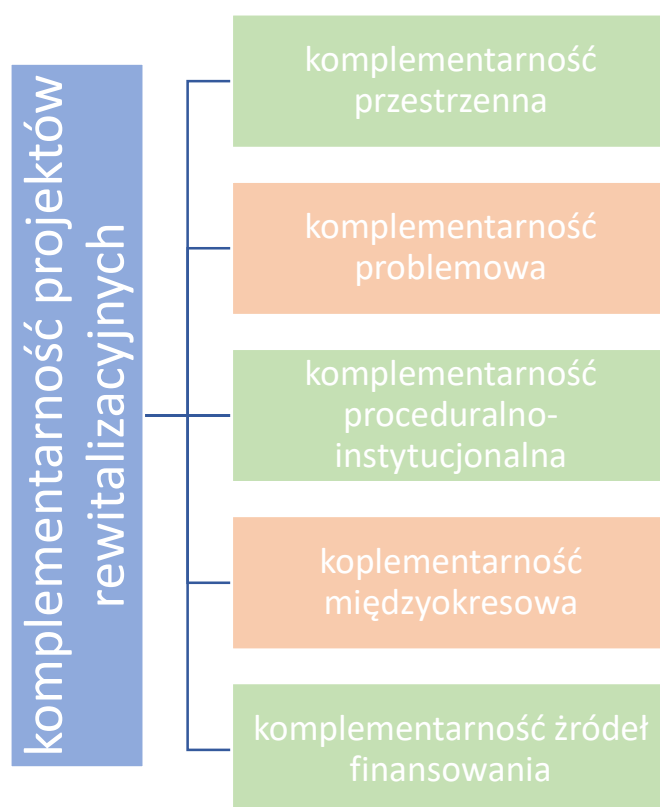
7.2 Koncentracja Programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji gminy Karnice zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wszystkie planowane podstawowe i pozostałe projekty rewitalizacyjne będą prowadzone na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

7.3 Komplementarność projektów rewitalizacyjnych

Komplementarność wskazuje na wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami, a celami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032. Zapewnienie komplementarności jest istotnym elementem opracowywania niniejszego dokumentu, gdyż pozwala na skuteczną realizację procesu rewitalizacji oraz efektywność wydatkowania środków finansowych na zaplanowane działania. Komplementarność rozpatrywana jest w pięciu różnych aspektach, które opisano poniżej.

Schemat 3 Schemat komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne

7.3.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oparta jest na relacjach przestrzennych, a zaplanowane działania rewitalizacyjne będą uwzględniały efekt synergii, czyli oddziaływania na cały obszar

gminy. Działania rewitalizacyjne będą oddziaływać na całą przestrzeń gminy i wszystkich jej mieszkańców. Zaplanowane działania dotyczą miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, z których korzystać będą wszyscy mieszkańcy gminy, nie tylko mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Podjęte działania rewitalizacyjne zostaną zorganizowane i zrealizowane w taki sposób, aby zminimalizować zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji i tym samym zniwelować możliwość ich występowania na pozostałym obszarze gminy w przyszłości.

Bardzo silne oddziaływanie	Silne oddziaływanie

Tabela 13 Oddziaływanie przestrzenne projektów rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		Oddziaływanie przestrzenne	
		Obszar rewitalizacji	Obszar całej gminy
P.1	Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy		
P.2	Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane		
P.3	Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej		
P.4	Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie		
Pozostałe projekty rewitalizacyjne			
U.1	Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo		
U.2	Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców wsi Konarzewo		
U.3	Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Lędzin		

Źródło: opracowanie własne

7.3.2 Komplementarność problemowa

W ramach komplementarności problemowej zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny być odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne obszaru rewitalizacji, jak również oddziaływać na pozostałe obszary gminy, aby minimalizować występowanie danych problemów na tym obszarze w przyszłości. Projekty rewitalizacyjne powinny bezpośrednio wpływać na rozwiązanie lub minimalizowanie zdiagnozowanych problemów społecznych w danej gminie.

W ramach niniejszego Programu przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i pozostałe (uzupełniające) wpisują się w zakładane cele strategiczne oraz kierunki działań rewitalizacji. Są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne obszaru rewitalizacji, tj. starzenie się społeczeństwa i w związku z tym większymi potrzebami osób starszych i schorowanych, a także osób z niepełnosprawnością. Proponowane projekty stanowią odpowiedź na:

- niski poziom integracji wśród mieszkańców,
- trudną sytuację osób starszych, zagrożonych marginalizacją i dyskryminacją,
- niski udział uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym,
- niewystarczającą ofertę kulturalno-rekreacyjną dla różnych grup mieszkańców.

Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacji na obszarze rewitalizacji mają na celu minimalizowanie zdiagnozowanych problemów, przeciwdziałać występowaniu ich w przyszłości na pozostałym obszarze gminy. Mają także być odpowiedzią na problemy środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne oraz po części gospodarcze.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. Podstawowe przedsięwzięcia skupiają się przede wszystkim na obszarze Karnic, które stanowią centrum życia społeczno-kulturalnego całej gminy. Zostały one zaplanowane tak, aby w jak najszerszym zakresie tworzyć miejsca, które będą wykorzystywane do budowania społeczeństwa zintegrowanego, aktywnego i obywatelskiego. Tworzenie miejsc integracji ma wpłynąć na poprawę rozwoju społecznego kapitału ludzkiego całej gminy. Z kolei przedsięwzięcia uzupełniające mają stanowić uzupełnienie działań projektu P.3 oraz P.4 w zakresie wzrostu infrastruktury i miejsc rekreacji społecznej.

Zaplanowane przedsięwzięcia (podstawowe i uzupełniające) uzupełniają się wzajemnie, tworząc w ten sposób efekt synergii, czyli wzajemnego oddziaływania na życie społeczno-kulturalne wszystkich mieszkańców gminy Karnice.

Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy przede wszystkim społeczne. Jednak ich realizacja oddziałuje także na pozostałe zdiagnozowane problemy w pozostałych uwarunkowaniach, tj. gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych czy technicznych. Oddziaływanie na poszczególne uwarunkowania przedstawia poniższa tabela, w której oznaczono zasięg oddziaływania dla każdego przedsięwzięcia.

Tabela 14 Komplementarność problemowa projektów rewitalizacji

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społeczna	gospodarcza	przestrzenno-funkcjonalna	środowiskowa	techniczna
PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE						
P.1	Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy					
P.2	Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane					
P.3	Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej					
P.4	Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie					
POZOSTAŁE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE (projekt uzupełniający)						
U.1	Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo					
U.2	Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców wsi Konarzewo					
	Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Łędzin					

Źródło: opracowanie własne

7.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania Programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

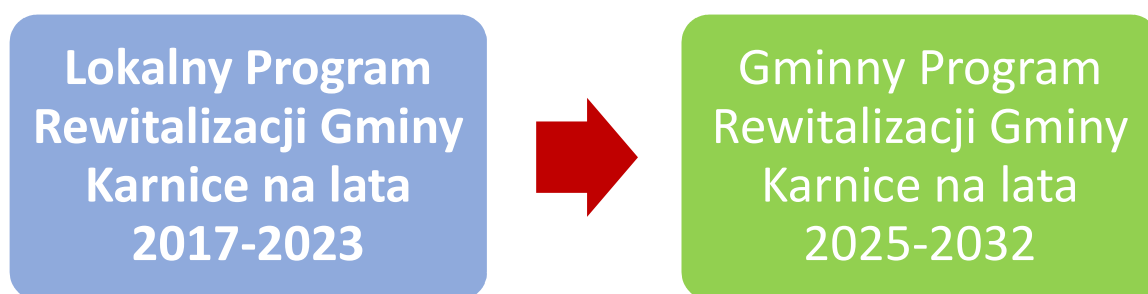
Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu, które zostały scharakteryzowane w pkt. 10 i 12. Organem realizacji zaplanowanych działań będzie Wójt Gminy Karnice, a także pracownicy Urzędu Gminy przy współudziale Komitetu Rewitalizacji. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób

odpowiedzialnych za poszczególne elementy Programu. W jego efektywną i racjonalną realizację zostaną włączone także instytucje odpowiedzialne za realizację zaplanowanych projektów, aby w sposób kompleksowy dążyć do minimalizacji występujących problemów na obszarze rewitalizacji i całej gminy.

W ramach komplementarności proceduralno-instytucjonalnej zakłada się także współpracę z instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi. Zostaną oni włączeni w proces konsultowania i opiniowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także, w miarę potrzeb i możliwości, również w proces realizacji poszczególnych przedsięwzięć, tj. organizacja cyklicznych działań społecznych.

7.3.4 Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, dlatego zaplanowane działania rewitalizacyjne w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 są kontynuacją działań i polityki rozwoju realizowaną w poprzednich latach w ramach **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2017-2023 przyjętego uchwałą nr XXXI/28/2018 Rady Gminy Karnice z dnia 28 lutego 2018 r.**

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice przypadła na lata 2017-2023.

W dokumencie tym określono główne cele strategicznego rozwoju gminy, którym były:

- **Cel rewitalizacji nr 1.** Wzmocnienie kapitału społecznego i jakości życia na obszarze rewitalizacji oraz aktywizacja społeczna mieszkańców
- **Cel rewitalizacji nr 2.** Wzrost aktywności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości
- **Cel rewitalizacji nr 3.** Inwestycje w infrastrukturę publiczną oraz poprawa dostępu do usług społecznych, kulturalnych i edukacyjnych
- **Cel rewitalizacji nr 4.** Czyste i zdrowe środowisko lokalne

Komplementarność międzyokresowa realizacji działań rewitalizacyjnych została zachowana na podstawie spójnych celów rewitalizacyjnych, który synergia została ukazana w poniższej tabeli.

Tabela 15 Komplementarność międzyokresowa celów rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2017-2023	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032
Cel rewitalizacji nr 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i jakości życia na obszarze rewitalizacji oraz aktywizacja społeczna mieszkańców	Cel strategiczny 2 Wysoki standard życia zapewniony szeroką ofertą społeczną i rekreacyjną
	
Cel rewitalizacji nr 3. Inwestycje w infrastrukturę publiczną oraz poprawa dostępu do usług społecznych, kulturalnych i edukacyjnych	Cel strategiczny 1 Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy w wyniku świadczenia wysokiej jakości usług publicznych na rzecz lokalnej społeczności
	

Źródło: opracowanie własne

Również w kontekście źródeł finansowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych widoczna jest kontynuacja polityki pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie działań zaplanowanych w ramach realizacji dokumentów strategicznego rozwoju gminy. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2017-2023 zaplanowano działania, które zostały zrealizowane przy współudziale środków zewnętrznych. Również inne działania infrastrukturalne zostały sfinansowane przy współudziale środków zewnętrznych. W poniższym zestawieniu ujęto najważniejsze projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

Tabela 16 Projekty zrealizowane przy współudziale środków zewnętrznych

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Kwota otrzymanej dotacji
Uporządkowanie gospodarki wodnej - budowa wodociągu do Dreżewa Morskiego, przebudowa wodociągów w Cerkwicy i Karnicach	Krajowy Plan Odbudowy	5 000 000
Przebudowa stacji uzdatniania wody w Cerkwicy wraz z budową zbiorników retencyjnych	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	814 193
Przebudowy ulic Wiosennej, Sosnowej i Bukowej w Karnicach oraz drogi w Lędzinie	Program Inwestycji Strategicznych	1 567 500
Przebudowa dróg w Skalnie, Cerkwicy, Ciećmierzu i Karnicach	Program Inwestycji Strategicznych	5 605 000
Przebudowa ul. Pocztovej w Karnicach	Program Inwestycji Strategicznych	343 000

Przebudowa dróg w Karnicach, Czaplinie Małym i Gościmierzu	Program Inwestycji Strategicznych	1 900 000
Przebudowa drogi w Paprotnie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	1 581 790
Przebudowę drogi w Dreżewie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	849 764
Przebudowa drogi w Paprotnie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	371 184
Przebudowa ulic i parkingów w Cerkwicy	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	500 000
Przebudowa drogi w Pogorzeliczy	Fundusz Dróg Samorządowych	350 520
Budowa centrum obsługi lokalnej społeczności i inicjatyw w Karnicach	Program Inwestycji Strategicznych	5 950 000
Projekt Cyberbezpieczny Samorząd	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy	273 802
Cyfrowa Gmina	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	118 950
Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Karnice	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego	909 500
Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Cerkwica	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie	630 000
Odnowa pomieszczeń szkoły i hali sportowej w Karnicach	Program Inwestycji Strategicznych	980 000
Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	706 000
Program Erasmus +	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	151 319
Utworzenie placówki wsparcia dziennego	Europejski Fundusz Społeczny	672 627
Utworzenie żłobka gminnego	Program Maluch+	407 005
Budowa kanalizacji sanitarnej w Gościmierzu i na ul. Polnej w Cerkwicy	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	477 849
Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Karnicach	Program Inwestycji Strategicznych	4 750 000
Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w Trzeszynie	Program Inwestycji Strategicznych	1 425 000
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Karnicach	Program Inwestycji Strategicznych	1 140 000
Rozbudowa oświetlenia ulicznego	Program Inwestycji Strategicznych	990 000
Wymiana opraw oświetleniowych	Program Inwestycji Strategicznych	471 200

na energooszczędne		
Budowa świetlicy w Czaplinie Małym	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	286 980
Przebudowę świetlicy w Cerkwicy	Program Inwestycji Strategicznych	2 450 000
przebudowę świetlicy w Paprotnie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	232 617
Przebudowa świetlicy w Konarzewie	Program Inwestycji Strategicznych	1 979 600
Przebudowa świetlicy w Kusinie	Program Operacyjny Rybactwo i Morze	95 830
Budowa świetlicy w Lędzinie	Program Operacyjny Rybactwo i Morze	300 000
Renowacja organ w kościele w Karnicach	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	558 000
Renowacja ołtarza w kościele w Cerkwicy	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	180 810
Renowacja kościoła w Cieścierzcu	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	430 328
Renowacja kościoła w Cerkwicy	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	568 400

Źródło: dane z Urzędu Gminy Karnice

7.3.5 Komplementarność źródeł finansowania

Finansowanie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 odbywać się będzie z różnych źródeł, w tym ze źródeł krajowych i europejskich. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Zasadniczo zakłada się, że głównym źródłem finansowania będą środki Unii Europejskiej w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 (Działanie FEPZ,) a także Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS) oraz Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Założone działania rewitalizacyjne przewidują możliwość pozyskiwania środków z innych źródeł finansowania, w tym także ze źródeł krajowych, tj.:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2023–2027
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z finansowania przedsięwzięć w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowania do działań organizacji pozarządowych. Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółową charakterystykę ram finansowych z podziałem na źródła finansowania przedstawiono w tabeli 11.

8. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

W poniższej tabeli przedstawiono analizę spójności niniejszego Programu z dokumentami obowiązującymi w gminie Karnice, a także wskazano w jaki sposób cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji wpływają na realizację celów i założeń programów i dokumentów na poziomie regionalnym i krajowym.

Tabela 17 Spójność celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi dla rozwoju gminy

Poziom krajowy - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – (SOR)
Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest „tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Do realizacji celu głównego wyznaczono trzy cele szczegółowe, które kompleksowo ujmują problematykę z zakresu różnych obszarów: 1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną: 1.1. Reindustrializacja; 1.2. Rozwój innowacyjnych firm; 1.3. Małe i średnie przedsiębiorstwa; 1.4. Kapitał dla rozwoju; 1.5. Ekspansja zagraniczna. 2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: 2.1. Spójność społeczna; 2.2. Rozwój zrównoważony terytorialnie. 3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu: 3.1. Prawo w służbie obywatelom i gospodarce; 3.2. Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem; 3.3. E-państwo; 3.4. Finanse publiczne; 3.5. Efektywność wykorzystania środków UE.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 zakłada przede wszystkim aktywizację społeczną poprzez zaplanowane wszystkie projekty rewitalizacyjne na obszarze rewitalizacji, dlatego wpisuje się w założenia SOR.
Poziom krajowy - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)
Głównym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel główny realizowany jest poprzez następujące cele szczegółowe: Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 zakłada wykorzystanie istniejących potencjałów gminy do aktywizacji społecznej jej mieszkańców i rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji.
Poziom krajowy - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)
Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to dokument programowy, w którym określono cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. W celu odbudowy kraju dokument zakłada realizację sześciu komponentów oraz działań, stanowiących obszary koncentracji reform i inwestycji: 1. Odporność i konkurencyjność gospodarki; 2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności; 3. Transformacja cyfrowa; 4. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia; 5. Zielona, inteligentna mobilność; 6. Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 zakłada działania ukierunkowane na rozwój kapitału społecznego, poprzez efektywne wykorzystanie istniejących potencjałów obszaru rewitalizacji i wykorzystanie racjonalnych rozwiązań ochrony środowiska i ekologicznych rozwiązań modernizacyjnych.
Poziom regionalny - Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (SRWZ 2030)
Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 wyznacza 4 główne cele strategicznego działania, do których należą: <u>I Cel strategiczny: Otwarta społeczność</u> 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego <u>II Cel strategiczny: Dynamiczna gospodarka</u> 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje 2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu <u>III Cel strategiczny: Sprawny samorząd</u> 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich

3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych 3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem <u>IV Cel strategiczny: Partnerski region</u> 4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego 4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską 4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 wpisuje się kompleksowo w działania rozwoju społeczno-gospodarczego regionu województwa zachodniopomorskiego głównie w obszarze realizacji zadań I celu strategicznego.
Poziom regionalny - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ)
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego zakłada realizację następujących celów: Cel I. Wzmocnienie powiązań zewnętrznych województwa Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 wpisuje się kompleksowo w realizację celu III oraz VI.
Poziom regionalny – Strategia Rozwoju Powiatu Gryfickiego na lata 2020-2030
Strategia Rozwoju Powiatu Gryfickiego na lata 2020-2030 zakłada realizację 4 celów strategicznych, tj.: 1. Rozwój gospodarczy i infrastrukturalny przy wykorzystaniu potencjału powiatu. 2. Poprawa stanu środowiska i warunków rozwoju rolnictwa. 3. Promocja i ochrona zdrowia oraz włączenie społeczne. 4. Rozwój edukacji dostosowanej do bieżących i przyszłych potrzeb. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 wpisuje się kompleksowo przyjęte kierunki działań obszaru celu strategicznego nr 1 oraz 3.
Poziom regionalny – Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfickim na lata 2017-2025
Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfickim na lata 2017-2025 zakłada realizację celów strategicznych w następujących priorytetach 1. PRIORYTET 1. EDUKACJA Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa

2. 3. 4.	Zachodniopomorskiego do roku 2020 Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności. PRIORYTET 2. PROBLEMY SPOŁECZNE Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020: Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności. Cel strategiczny 6. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu PRIORYTET 3 SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności. Cel strategiczny 6. wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu. PRIORYTET 4: INFRASTRUKTURA Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 wpisuje się kompleksowo w działania strategii społecznej powiatu, poprzez realizację działań ukierunkowanych na wsparcie społeczne mieszkańców gminy oraz minimalizowanie zdiagnozowanych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne zakładają rozwój aktywności społecznej oraz działania prozdrowotne i rozwijające integrację społeczną.
Poziom gminny – Strategia Rozwoju Gminy Karnice na lata 2021-2028	
Strategia Rozwoju Gminy Karnice na lata 2021-2028 to nadrzędny dokument rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Określa priorytety oraz cele strategicznego rozwoju, do których należą: Cel strategiczny I Ochrona środowiska naturalnego Cel strategiczny II Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost ich bezpieczeństwa Cel strategiczny III Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i wzrost atrakcyjności turystycznej gminy Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 zachowuje kompatybilność z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Karnice na lata 2021-2028 poprzez zapewnienie sprawnego i efektywnego systemu usług publicznych wysokiej jakości, warunkujących rozwój infrastruktury służącej celom społecznym, jak również realizację działań na rzecz aktywizującej wszystkich mieszkańców gminy.	

Źródło: opracowanie własne

9. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Finansowanie działań rewitalizacyjnych zakłada wykorzystanie środków gminnych oraz środków zewnętrznych, w tym środków przewidzianych w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 oraz Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FENIKS), Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC), Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE), Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ), programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Projekty te

będą komplementarne z projektami realizowanymi ze wsparcia Funduszy Europejskich Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami, jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany etap zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 18 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Szacunkowe środki finansowe			Źródła finansowania
		Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE					
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	3 000 000 zł	450 000 zł	2 550 000 zł	0 zł	- budżet gminy - środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności FEPZ 21-27, KPO, PROW, dotacje krajowe,
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	10 000 000 zł	1 500 000 zł	8 500 000 zł	0 zł	
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	3 000 000 zł	375 000 zł	2 125 000 zł	0 zł	
Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	10 000 0000 zł	1 500 000 zł	8 500 000 zł	0 zł	
POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE					
Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo	50 000 zł	50 000 zł	0 zł	0 zł	- środki własne
Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców	50 000 zł	50 000 zł	0 zł	0 zł	- fundusze

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Szacunkowa wartość	Szacunkowe środki finansowe			Źródła finansowania krajowe
wsi Konarzewo					
Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Lędzin	50 000 zł	50 000 zł	0 zł	0 zł	

Źródło: opracowanie własne

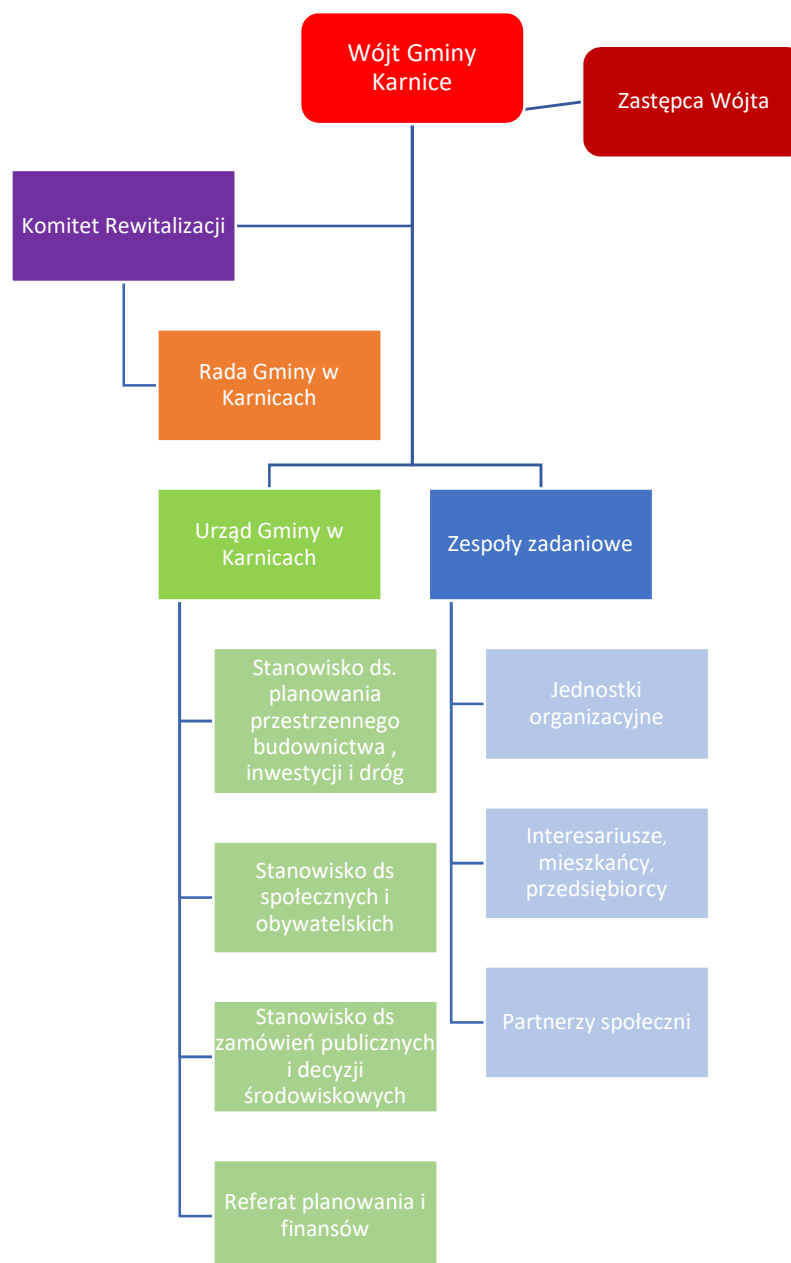
10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

10.1 Wdrożenie i zarządzanie realizacją programu

Prowadzenie procesu rewitalizacji – wraz z jego przygotowaniem, koordynowaniem oraz tworzeniem warunków do jego przeprowadzenia – należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Z tego względu głównymi stronami realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 będą: Wójt Gminy Karnice, Komitet Rewitalizacyjny, pracownicy Urzędu Gminy w Karnicach oraz Rada Gminy w Karnicach.

Za wdrożenie i zarządzanie Programem odpowiedzialny będzie **Wójt Gminy Karnice, który corocznie przedkładać będzie Radzie Gminy w Karnicach sprawozdanie monitorujące z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego**. Zadania związane z bieżącym wdrożeniem Programu będą realizowane przez pracowników Urzędu Gminy w Karnicach, którzy wspólnie z członkami Komitetu Rewitalizacji będą prowadzili monitoring stopnia realizacji celów Programu.

Schemat 4 Schemat zarządzania Programem

Źródło: opracowanie własne

W celu sprawniejszego zarządzania zaplanowanymi projektami rewitalizacyjnymi Wójt Gminy Karnice może powołać Zespoły zadaniowe, w skład których wejdą przedstawiciele komórek organizacyjnych Urzędu Gminy w Karnicach, jednostek organizacyjnych, interesariuszy oraz partnerzy społeczni. Ich rolą będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć inwestycyjnych pod kątem merytorycznym, finansowym, technicznym i organizacyjnym. Odpowiedzialni będą za przygotowanie dokumentacji technicznej, postępowanie przetargowe, a także nadzór nad poprawną, racjonalną i właściwą realizacją zadania. W tym celu pożądane jest wsparcie odpowiednich specjalistów i ekspertów, którzy zostaną zaproszeni do udziału w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przewiduje się, że w miarę potrzeb organizacyjnych, tworzone będą także partnerstwa projektowe, które na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia

polityki rozwoju, podczas realizacji zadań gminnych programów rewitalizacji, można tworzyć. Będą one odpowiedzialne za realizację wspólnych celów strategicznego rozwoju. Warunki partnerstwa zostaną określone w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

W ramach procesu zarządzania Programem Wójtowi Gminy Karnice podlegać będzie **Komitet Rewitalizacji powołany na podstawie zarządzenia nr 16/2022 Wójta Gminy Karnice z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji**. W skład komitetu weszli przedstawiciele Urzędu Gminy w Karnicach oraz jednostek organizacyjnych z terenu gminy, a także przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym kultury i oświaty oraz przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji, **łącznie 11 osób**. Kadencja Komitetu trwa 6 lat, od czasu pierwszego posiedzenia, które zwołuje Wójt. Praca Komitetu będzie świadczona społecznie, członkowie nie będą pobierać wynagrodzenia ani diet wynikających ze świadczonej pracy w ramach realizacji działań rewitalizacyjnych. Na pierwszym posiedzeniu Komitetu wybrany zostanie przewodniczący i zastępca. Z posiedzeń Komitetu będą opracowywane protokoły oraz inne niezbędne dokumenty.

Szerokie spektrum składu Komitetu ma na celu obiektywną ocenę realizowanych działań rewitalizacyjnych. Ma także przyczyniać się do eliminacji występujących zagrożeń społecznych w opinii różnych osób najbardziej zainteresowanych i zaangażowanych w podejmowane działania rewitalizacyjne. Dobór członków Komitetu został poprzedzony rozmowami przedstawicieli Urzędu Gminy z potencjalnymi członkami w celu zaangażowania ich wiedzy i doświadczenia w ramach podejmowanych działań na rzecz gminy. W ten sposób został powołany odpowiedzialny i zaangażowany zespół ds. rewitalizacji, który wraz z przedstawicielami Urzędu Gminy będzie konsultował realizację zadań rewitalizacyjnych na każdym kroku ich wdrażania.

Komitet Rewitalizacji wspiera działania Wójta w obszarze działań związanych z rewitalizacją w gminie, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotawczo-doradcze w sprawach, związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem rewitalizacji oraz oceną przebiegu tego procesu na obszarze gminy Karnice. Do zadań członków Komitetu należy w szczególności:

- a) koordynacja działań, włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne dotyczące wdrażania, monitorowania i oceny rewitalizacji na obszarze gminy Karnice;
- b) informowanie lokalnej społeczności o wdrażaniu, aktualizacji, wynikach monitorowania i ocenie podejmowanych przez gminę działań w zakresie rewitalizacji;
- c) promocja działań rewitalizacyjnych,
- d) zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w procesie rewitalizacji na obszarze gminy Karnice.

Planuje się spotkania Komitetu Rewitalizacji co najmniej raz w roku. Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie także pomoc techniczna dla beneficjentów Programu przy aplikowaniu

o środki zewnętrzne (uczestnictwo w szkoleniach, seminariach czy warsztatach). Na etapie wdrożenia Programu Komitet Rewitalizacyjny, z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu realizującego przedsięwzięcie będzie mógł przeprowadzić spotkanie – naradę w celu omówienia występującego problemu. Ponadto Komitet będzie mógł wystąpić o włączenie poszczególnych interesariuszy w pracę monitoringową. Realizowane działania przez pracowników Urzędu Gminy będą promowane za pośrednictwem strony internetowej gminy oraz poprzez bezpośrednie kolportowanie informacji do mieszkańców i interesariuszy. Celem głównym działań promocyjnych i komunikacyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu.

Ewentualna zmiana uchwały w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

10.2 Koszty zarządzania

Osoby zaangażowane w proces zarządzania Programem to głównie pracownicy Urzędu Gminy w Karnicach. Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w gminie uwzględnione zostały w ogólnych kosztach funkcjonowania urzędu i ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania gminy. Stanowią będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Osobami najbardziej zaangażowanymi w proces zarządzania Programem będą członkowie Komitetu Rewitalizacji. Należy jednak zwrócić uwagę, że zadania dotyczące rewitalizacji będą wykonywane przez członków Komitetu w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji nie wpłynie na konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów.

10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032, z kolei okresy realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały podane w tabeli 11 i 12 przy charakterystyce podstawowych i pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 19 Harmonogram realizacji Programu

Lp.	Zadania	Okres realizacji
1	Prace nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji	październik 2022 r. – maj 2025 r.
2	Podjęcie Uchwały nr LVI/465/2023 Rady Gminy Karnice z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	26 października 2023 r.
3	Podjęcie Uchwały Nr XII/103/2025 Rady Gminy Karnice z dnia 31 marca 2025 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032	31 marca 2025 r.

4	Powołanie Komitetu Rewitalizacji	28 marca 2022 r.
5	Uchwalenie Programu	październik-grudzień 2025
6	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych	2025-2032
7	Opracowanie rocznych raportów monitorujących przez Komitet Rewitalizacyjny	do końca marca każdego roku
8	Opracowanie oceny skuteczności podjętych działań rewitalizacyjnych w latach 2025-2032 (ewaluacja ex-post)	marzec 2033 r.

Źródło: opracowanie własne

11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania ich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 opracowany został przy udziale partycypacji społecznej zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy aktywny udział interesariuszy pozwolił na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- spotkania,
- wywiady pogłębione.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom gminy Karnice,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,

- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Karnice. Konsultacje zostały przeprowadzone w oparciu o ogłoszenie Wójta Gminy Karnice o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje przeprowadzone zostały od dnia **12.12.2022 r.** do dnia **10.01.2023 r.** w formie:

1. spotkań/warsztatów z interesariuszami rewitalizacji, na których został omówiony wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie gminy Karnice oraz przedstawione propozycje działań rewitalizacyjnych, a także była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji oraz składanie ich do protokołu. Spotkania/warsztaty odbyły się w dniu 14 grudnia 2022 r. o godz. 15.30 w świetlicy wiejskiej w Łędzinie oraz o godz. 17.00 w Gminnym Klubie Kultury w Karnicach.
2. spacerów studyjnych zrealizowanych w dniu 14 grudnia 2022 roku w godzinach 12.00-14.00;
3. ankiet wypełnianych na podstawie udostępnionego formularza,
4. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbyły się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Karnice.
5. Uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej można było składać w terminie **od dnia 12 grudnia 2022 r. do dnia 10 stycznia 2023 r.**, dostarczając je:
 - a) elektronicznie na adres: ug@karnice.pl,
 - b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Karnice ul. Nadmorska 7 72-343 Karnice,
 - c) bezpośrednio do Urzędu Gminy Karnice, w godzinach pracy urzędu.

Nie były rozpatrywane uwagi, które wpłyną po 10 stycznia 2023 r. W przypadku dostarczenia uwag za pośrednictwem poczty decydowała data wpływu korespondencji do Urzędu Gminy Karnice.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji będzie dostępna:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Karnice <http://www.bip.karnice.com.pl>,
- b) na stronie internetowej Gminy pod adresem <http://www.karnice.com.pl>,
- c) na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Karnice.

Informacja podsumowująca każdą z form konsultacji społecznych została opracowana zgodnie z art. 6 ust 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Karnice i na stronie <http://www.karnice.pl>

Konsultacje miały na celu zebranie uwag i opinii odnośnie:

- projektu uchwały Rady Gminy Karnice w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- map obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji,
- diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Fotografia 7 Karnice – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi

Źródło: fotografia własna

Fotografia 8 Dreżewo – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi

Źródło: fotografia własna

Fotografia 9 Konarzewo – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi

Źródło: fotografia własna

Fotografia 10 Łędzin – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi

Źródło: fotografia własna

Fotografia 11 Ninikowo – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi

Źródło: fotografia własna

Z kolei na etapie opiniowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032. Konsultacje przeprowadzono od dnia **3 lipca 2025 do dnia 7 sierpnia 2025 r.** w formie:

1. złożenia przez interesariuszy opinii i uwag w sprawie projektu uchwały Rady Gminy Karnice w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 - 2032, złożonego za pośrednictwem:
 - a) wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: ug@karnice.pl,
 - b) pisma skierowanego na adres: Urząd Gminy Karnice, ul. Nadmorska 7 72-343 Karnice, z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Gminy Karnice w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 - 2032”,
 - c) osobiście - poprzez złożenie pisma w Urzędzie Gminy Karnice.
2. spotkań realizowanych za pomocą środków porozumienia się na odległość z interesariuszami rewitalizacji, na których zostały omówione założenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 - 2032, podczas których była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Spotkania odbyły się w formie online (<https://szkolenia4cs.clickmeeting.com/konsultacje/karnice>) w dniu 11 lipca 2025 r. o godzinie 14.00 oraz w dniu 23 lipca 2025 r. o godzinie 10.00.
3. warsztatu z interesariuszami rewitalizacji, na którym zostały przeanalizowane założenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 - 2032, podczas których była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Warsztat odbył się w dniu 25 lipca 2025 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Gminy Karnice.
4. ankiet realizowanych za pomocą elektronicznego formularza dostępnego na stronie internetowej www.karnice.pl.
5. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbędą się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Karnice.

Uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej można było składać w terminie **od dnia 3 lipca 2025 r. do dnia 7 sierpnia 2025 r.**, dostarczając je:

- a) elektronicznie na adres: ug@karnice.pl ;
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Karnice, ul. Nadmorska 7 72-343 Karnice;
- c) bezpośrednio do Urzędu Gminy Karnice, w godzinach pracy Urzędu.

W ramach konsultacji nie wpłynęła żadna uwaga w sprawie opiniowania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji była dostępna:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: www.bip.karnice.pl;
- b) na stronie internetowej gminy pod adresem: www.karnice.pl;
- c) na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Karnice.

Informacja podsumowująca każdą z form konsultacji społecznych została opracowana zgodnie z art. 6 ust 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Karnice i na stronie: www.bip.karnice.pl.

12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

12.1 Opiniowanie Programu rewitalizacji przez właściwe podmioty

Projekty i przedsięwzięcia zawarte w Programie rewitalizacji nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Projekty nie wpływają na aktualne zagospodarowanie istniejących na obszarze gminy terenów górniczych. Program nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa. Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną należy konsultować z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obszar rewitalizacji i realizacja poszczególnych przedsięwzięć i projektów zawartych w Programie nie obejmują swym zasięgiem gruntów usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, których zagospodarowanie powinno się odbywać na zasadach zawartych w przepisach odrębnych.

Wójt Gminy Karnice, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, wystąpił do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji uzyskał opinie od następujących podmiotów:

- 1) **Enea Operator Rejon Dystrybucji Gryfice** (pismo z dnia 29.09.2025 r.) - opiniuję bez uwag przedłożony Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032.
- 2) **Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.** (pismo z dnia 15.09.2025 r., znak sprawy: PSGSZ.RODZ.422.2.003.25) - opiniuję bez uwag przedłożony Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032, z jednoczesnym przypomnieniem, że zgodnie z przepisami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowania ustala się strefy kontrolowane dla istniejących lub nowych sieci gazowych. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogące zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.
- 3) **Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego Wydział Zarządzania Strategicznego** (pismo z dnia 30.09.2025 r., znak sprawy: WZS-I.070.9.2025.Ara) - Stwierdza się, że projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025–2032 pozostaje zgodny z celami rozwojowymi Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (SRWZ) przyjętej Uchwałą Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego

w dniu 28 czerwca 2019 r. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w projekcie dokumentu przyczyni się w szczególności do osiągnięcia następujących celów strategicznych, a w jego ramach – celów kierunkowych SRWZ:

– celu strategicznego *I. Otwarta Społeczność*, w tym celów kierunkowych 1.1 *Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny*, 1.2. *Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu*, 1.3. *Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego*.

– celu strategicznego *III. Sprawny samorząd*, w tym celów kierunkowych 3.3 *Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury*, 3.4. *Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych*.

W opinii Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025–2032 w zakresie założonych celów i kierunków działań wpisuje się w zapisy Polityki kapitału oraz spójności społecznej województwa zachodniopomorskiego.

- 4) **Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie** (pismo z dnia 19.09.2025 r. znak sprawy: NZNS.9022.8.181.2025) - opiniuje pozytywnie projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032, w zakresie wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi. Efektem podjętych działań w ramach Programu powinno być przede wszystkim zmniejszenie zjawisk patologii społecznej i marginalizacji, ale także integracja i aktywizacja mieszkańców oraz poprawa jakości ich życia. Dlatego też nie przewiduje się, aby realizacja programu wiązała się z ryzykiem wystąpienia negatywnego oddziaływania na ludzi. Przejściowe uciążliwości, jak wzrost hałasu, czy zanieczyszczeń powietrza, mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji niektórych inwestycji, związanych zwłaszcza z budową nowych, czy remontem istniejących obiektów, ale będą one miały charakter lokalny i powinny ustąpić wraz z zakończeniem prac budowlanych.
- 5) **Orange Polska** (pismo z dnia 22.09.2025 r., znak sprawy: 2509100012/TTDSILU/PM/01) – nie wnosi uwag do przedłożonego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025–2032.
- 6) **Polskie Sieci Elektroenergetyczne** (pismo z dnia 5.09.2025 r., znak sprawy: DE-DSP-DUP-WFP.7111.1142.2025.2) - nie wnosi uwag do przedłożonego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025–2032, gdyż na wyznaczonych obszarach rewitalizacji nie ma i nie przewiduje się nowych obiektów elektroenergetycznych (stacji i linii o napięciu 400 kV i 220 kV) krajowej sieci przesyłowej.
- 7) **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie** (pismo z dnia 7.10.2025 r., znak sprawy: S.RPP.610.3.4.2025.kb) – uzgadnia projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032, przy zachowaniu warunku, że w treści dokumentu (w punkcie 3) dotyczącym uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych, należy dodać zapis o położeniu części obszaru rewitalizacji w granicach obszaru szczególnego

zagrożenia powodzią, który stanowi teren, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz teren między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym. Zapis ten został uzupełniony w treści dokumentu we wskazanym punkcie.

- 8) **Wojewoda Zachodniopomorski** (pismo z dnia 15.09.2025 r., znak sprawy: IR-1.021.16.2025.MP) - opiniuje bez uwag projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032.
- 9) **Centralne Wojsko Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie** (pismo z dnia 3.10.2025 r., znak sprawy: CWCROZ.SZ.WWiZSL.0731.202.2025) – informuje, że północna część obszaru objętego GPR znajduje się w zasięgu strefy ochronnej terenu zamkniętego resortu obrony narodowej, w związku z czym podczas realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnione zostaną ograniczenia wynikające ze strefy ochronnej.
- 10) **Zachodniopomorski Zarząd Dróg w Koszalinie** (pismo z dnia 30.09.2025 r., znak sprawy: ZZDW-1.4056.3.2025) - opiniuje pozytywnie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 – 2032.
- 11) **Zarząd Powiatu w Gryficach** (pismo z dnia 24.09.2025 r., znak sprawy: WOA.0023.628.2025.MB) – pozytywnie zaopiniował zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 – 2032 ze strategią Rozwoju Powiatu Gryfickiego na lata 2020-2030.
- 12) **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie** (pismo z dnia 3.10.2025 r., znak sprawy: WPS.410.153.2025.MP) - biorąc pod uwagę charakter działań przewidywanych do zrealizowania w ramach projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Karnice na lata 2025-2032” można stwierdzić, że dokument ten spełnia normę zawartą w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy OOŚ, gdyż może wyznaczać ramy dla późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, chodzi tu o działania dotyczące m.in.: adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej, czy Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie – dziedzina turystyki i wykorzystania terenu. Biorąc pod uwagę, że ww. dokument obejmuje jedynie wybrane części gminy Karnice, a realizacja ustaleń ww. dokumentu nie powinna spowodować znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 należy stwierdzić, że sporządzany projekt dokumentu spełnia przesłanki zawarte w art. 48 ust. 1 i 3. Mając powyższe na względzie stwierdzono, że dla „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032” istnieje możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jednocześnie z uwagi na fakt, że planowane inwestycje znajdują się w granicach ww. obszarów Natura 2000 przy realizacji planowanych przedsięwzięć należy przestrzegać ustaleń planów zadań ochronnych dla tych obszarów Natura 2000.

13) **Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie** (pismo z dnia 2.10.2025 r., znak sprawy: NZNS.9022.6.31.2025) - działając na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416), art. 48 ust. 1 i ust. 3, art. 49 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) - dalej zwanej ustawą ooś, w odpowiedzi na wniosek Gminy Karnice z dnia 04 września 2025 r., uzupełniony w dniu 08 września br., w sprawie uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032”, w oparciu o analizę wniosku oraz przedłożone uzasadnienie uwarunkowań określonych w art. 49 ww. ustawy ooś informuje, iż **nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** dla projektu przedmiotowego dokumentu.

12.2 Monitoring programu

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony poprzez porównanie stopnia realizacji przedsięwzięć oraz poszczególnych projektów rewitalizacyjnych do założonych wskaźników monitorowania poszczególnych celów Programu Rewitalizacji. Monitoring będzie prowadzony corocznie, tak aby możliwe było zaprezentowanie sprawozdania członkom Rady Gminy. Realizacja monitoringu będzie prowadzona na podstawie karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, którego przykład zamieszczono poniżej.

Tabela 20 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	(wpisać nazwę przedsięwzięcia)
Podmiot odpowiedzialny	
Partnerzy	
Miejsce realizacji (nr działki)	
Stan realizacji przedsięwzięcia	
Termin realizacji	
Opis zrealizowanych działań w ramach przedsięwzięcia	

Rezultaty wraz ze wskaźnikiem osiągniętego rezultatu	
Całkowita wartość przedsięwzięcia	
Wskaźnik poniesionych kosztów	
Źródła finansowania	
Wskaźnik dofinansowania przedsięwzięcia	

Źródło: opracowani własne

Zakres **corocznego sprawozdania monitorującego z wdrażania** Gminnego Programu Rewitalizacji Wójt Gminy Karnice (do końca marca każdego roku) będzie obejmować, co najmniej informację o postępach finansowych, źródłach finansowania zadań, informację o postępach rzeczowych, zgodność z przyjętym harmonogramem, odchyłeń od harmonogramu. W sprawozdaniu przedstawione zostaną również problemy, bariery, trudności, które zostały zidentyfikowane przez Komitet Rewitalizacji na etapie programowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

System monitorowania i oceny Programu dotyczyć będzie czterech płaszczyzn dotyczących wdrożenia Programu. Monitoring obejmować będzie cztery poniższe płaszczyzny:

- monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w Programie rewitalizacji,
- monitorowanie skutków Programu poprzez analizę aktualnego poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszarów rewitalizacji,
- bieżące monitorowanie poziomu wdrażania Programu rewitalizacji,
- monitorowanie podstawowych parametrów Programu rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu.

Wskaźniki monitoringu (produktu oraz rezultatu) zostały wskazane przy poszczególnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych (w tabeli nr 11 i 12). Poniżej uwzględniono ewaluację badanych wskaźników w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KARNICE NA LATA 2025-2030

Tabela 21 Wskaźniki monitoringu

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2025 r.	Wartość wskaźnika w 2032 r.	Źródło danych
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE				
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	Liczba zmodernizowanych lub utworzonych obiektów infrastruktury społecznej	0 szt.	1	sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
	Liczba nowej oferty kulturalnej	0 szt./rok	10/rok	
	Liczba działań społecznych ukierunkowanych na rozwój integracji, rekreacji i budowania społeczeństwa obywatelskiego	5 szt./rok	15/rok	
	Liczba osób biorących udział w działaniach społecznych	250 os.	Wzrost	
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	Liczba zmodernizowanej przestrzeni publicznej	0 szt.	3 000 m ²	sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
	Liczba utworzonych nowych mieszkań socjalnych oraz treningowych/wspomaganych	0 szt./rok	6 szt.	
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	Liczba nowej infrastruktury społecznej	0 szt.	3 szt.	sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0 ha	0,2 ha	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury społecznej	0 os.	300 os./rok	
	Liczba działań integracyjnych organizowanych w nowym obiekcie	0/rok	3/rok	
Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	Liczba zmodernizowanych lub utworzonych obiektów infrastruktury społecznej	0 szt.	1 szt.	sprawozdanie Wójta Gminy Karnice
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	1 000 os./rok	

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2025 r.	Wartość wskaźnika w 2032 r.	Źródło danych
	Liczba organizacji pozarządowych korzystających z nowej przestrzeni	0/rok	5/rok	
	Poprawa jakości życia i spędzania czasu wolnego oraz dostępności do obiektów użyteczności publicznej	-	Wzrost	
	Liczba działań społecznych organizowanych w nowej przestrzeni publicznej	0/rok	15/rok	
POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE				
Przedsięwzięcie 1 Integracja mieszkańców wsi Dreżewo	Liczba działań integracyjnych i kulturalnych na terenie wsi	1 szt.	5 szt./rok	sprawozdanie Sołtysa i Rad Sołeckich
	Liczba osób biorących udział w aktywizacji społecznej	-	Wzrost	
Przedsięwzięcie 2 Integracja mieszkańców wsi Konarzewo	Liczba działań integracyjnych i kulturalnych na terenie wsi	1 szt.	5 szt./rok	
	Liczba osób biorących udział w aktywizacji społecznej	-	wzrost	
Przedsięwzięcie 3 Integracja mieszkańców wsi Lędzin	Liczba działań integracyjnych i kulturalnych na terenie wsi	0 szt.	5 szt./rok	
	Liczba osób biorących udział w aktywizacji społecznej		wzrost	

Źródło: opracowani własne

12.3 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Z uwagi na monitoring bieżący (coroczny) wdrożenia Programu nie planuje się opracowywania raportu z badania ewaluacyjnego mid-term. Z pomiaru stanu realizacji Programu opracowane zostaną raporty oceniające realizację ex-post. Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Wójtowi Gminy i Radze Gminy w Karnicach, a także podany do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Karnice. Ewaluacja ex-post zaplanowana została na I kwartał 2033 roku. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji,
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych,
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji. Przy planowaniu sposobu realizacji badań ewaluacyjnych i analizie wyników szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktualność identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Badania wpływu prowadzonych działań będą oceniane zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi tj. trafność, efektywność, użyteczność, trwałość, ale przede wszystkim skuteczność.

12.4 System wprowadzania modyfikacji do programu

W przypadku konieczności dokonania aktualizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji zorganizowane zostaną spotkania Komitetu Rewitalizacji, a pracownicy Urzędu Gminy w Karnicach będą odpowiedzialni za włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces aktualizacji dokumentu, poprzez dotarcie z informacją do jak największej liczby osób, wykorzystując odpowiednio przygotowane materiały informacyjne (m.in. materiały informacyjne na stronie urzędu, plakaty, reklamę w gazecie, listy kierowane bezpośrednio do interesariuszy). Interesariusze, którzy odpowiedzą na kierowane informacje oraz wysyłane zaproszenia oraz zgłoszą się samodzielnie do wskazanych pracowników Urzędu Gminy będą mogli składać propozycje oraz uwagi dotyczące rewitalizacji, a także brać czynny udział w pracach Komitetu Rewitalizacji, po poinformowaniu o takiej chęci niniejszych pracowników.

W odróżnieniu do systemu rocznego dwa razy w okresie programowania Programu powinno zostać wykonane badanie ewaluacyjne pozwalające pozyskać dodatkowo dane jakościowe z realizacji wskaźników. Pozwoli to na skuteczny monitoring realizacji wdrażania Programu, a w przypadku wystąpienia trudności lub barier w realizacji przedsięwzięć do podjęcia decyzji o dokonaniu aktualizacji zapisów Programu.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

Zaproponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 przedsięwzięcia projektowe nie wymagają wprowadzenia zmian w uchwałach prawa

lokalnego. Natomiast przeznaczone do realizacji działania dotyczące zasobu mieszkaniowego gminy będą realizowane z godnie z przyjętymi uchwałami o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy²⁴ i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 zostało przyjęte **zarządzenie nr 16/2022 Wójta Gminy Karnice z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji.**

Komitet Rewitalizacji wspiera działania Wójta w obszarze działań związanych z rewitalizacją w gminie, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotwórczo-doradcze w sprawach, związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem rewitalizacji oraz oceną przebiegu tego procesu na obszarze gminy Karnice. Do zadań członków Komitetu należy w szczególności:

- a) koordynacja działań, włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne dotyczące wdrażania, monitorowania i oceny rewitalizacji na obszarze gminy Karnice;
- b) informowanie lokalnej społeczności o wdrażaniu, aktualizacji, wynikach monitorowania i ocenie podejmowanych przez gminę działań w zakresie rewitalizacji;
- c) promocja działań rewitalizacyjnych,
- d) zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w procesie rewitalizacji na obszarze gminy Karnice.

Zasady działania Komitetu Rewitalizacji określone zostały w Regulaminie Komitetu Rewitalizacji, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXXI/264/2021 Rady Gminy Karnice z dnia 30 września 2021 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji w Gminie Karnice. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy **nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na terenach gminy Karnice objętych obszarem rewitalizacji.**

16. Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1 Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy

W gminie Karnice nie został uchwalony plan ogólny, dlatego w momencie uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025-2032 nie można wskazać zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy.

16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W zakresie określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Karnice na lata 2025 – 2032 przedsięwzięć **wymagane jest uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp)**. Na chwilę obecną nie ma uchwalonych mpzp dla obszarów objętych przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Wskazane przedsięwzięcia rewitalizacyjne znajdują się poza zasięgiem MPZP. W tabeli znajdują się sugerowane funkcje dla obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 22 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego do uchwalenia w ramach realizacji Programu

Nazwa przedsięwzięcia	Nr działki	Funkcja	Opis funkcji
Przedsięwzięcie 1 Modernizacja Gminnego Klubu Kultury i dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców gminy	Działka nr 325, 326 (Karnice)	UK	Teren usług kultury i turystyki
Przedsięwzięcie 2 Kompleksowa modernizacja i przebudowa zdegradowanego budynku gospodarczego na mieszkania socjalne oraz treningowe/wspomagane	Działka nr 327/11 (Karnice)	MW	Teren zabudowy mieszkaniowej
Przedsięwzięcie 3 Adaptacja przestrzeni na potrzeby działalności kulturalnej	Działka nr 225/67, 108/2 (Karnice)	UK	Teren usług kultury i turystyki
Przedsięwzięcie 4 Stworzenie Centrum Integracji Mieszkańców w Konarzewie	Działka nr 81/5 (Konarzewo)	UK	Teren usług kultury i turystyki

Źródło: opracowanie własne

17. Spis tabel, wykresów, map i schematów

Spis map

Mapa 1 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Karnice.....	10
Mapa 2 Położenie gminy Karnice.....	11
Mapa 3 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Karnice.....	88
Mapa 4 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 1	89
Mapa 5 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 2	90
Mapa 6 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 3	91
Mapa 7 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 4	92
Mapa 8 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 5	93
Mapa 9 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 6	94
Mapa 10 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 7	95
Mapa 11 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 8	96
Mapa 12 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 9	97
Mapa 13 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 10	98
Mapa 14 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 11	99
Mapa 15 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 12	100
Mapa 16 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 13	101
Mapa 17 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 14	102
Mapa 18 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 15	103
Mapa 19 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 16	104
Mapa 20 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 17	105
Mapa 21 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 18	106
Mapa 22 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 19	107
Mapa 23 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 20	108
Mapa 24 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 21	109
Mapa 25 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 22	110
Mapa 26 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 23	111
Mapa 27 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 24	112
Mapa 28 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 25	113
Mapa 29 Mapa zmian funkcjonalno-przestrzennych nr 26	114

Spis schematów

Schemat 1 Wizja rozwoju gminy Karnice po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych	32
Schemat 2 Cele strategiczne	33
Schemat 3 Schemat komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych	47
Schemat 4 Schemat zarządzania Programem.....	60

Spis tabel

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Karnice	6
Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.....	7
Tabela 3 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego na terenie gminy Karnice	9
Tabela 4 Analiza wskaźników uwarunkowań społecznych.....	15

Tabela 5 Analiza wskaźników uwarunkowań gospodarczych	18
Tabela 6 Analiza wskaźników uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych.....	19
Tabela 7 Analiza wskaźników uwarunkowań środowiskowych.....	21
Tabela 8 Analiza wskaźników uwarunkowań technicznych	22
Tabela 9 Potrzeby rewitalizacyjne zdiagnozowane na podstawie istniejących problemów i deficytów obszaru rewitalizacji	29
Tabela 10 Kierunki działań	33
Tabela 11 Podstawowe projekty rewitalizacyjne.....	35
Tabela 12 Pozostałe projekty rewitalizacyjne	43
Tabela 13 Oddziaływanie przestrzenne projektów rewitalizacyjnych	48
Tabela 14 Komplementarność problemowa projektów rewitalizacji	50
Tabela 15 Komplementarność międzyokresowa celów rewitalizacji.....	52
Tabela 16 Projekty zrealizowane przy współudziale środków zewnętrznych.....	52
Tabela 17 Spójność celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi dla rozwoju gminy	55
Tabela 18 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych	59
Tabela 19 Harmonogram realizacji Programu	63
Tabela 20 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.....	78
Tabela 21 Wskaźniki monitoringu.....	80
Tabela 22 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego do uchwalenia w ramach realizacji Programu	84

Spis wykresów

Wykres 1 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań społecznych	16
Wykres 2 Główne problemy społeczne na obszarze rewitalizacji.....	17
Wykres 3 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań gospodarczych	18
Wykres 4 Główne problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji	19
Wykres 5 Główne problemy społeczno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji	20
Wykres 6 Główne problemy środowiskowe na obszarze rewitalizacji.....	22
Wykres 7 Główne problemy techniczne na obszarze rewitalizacji	23

Spis fotografii

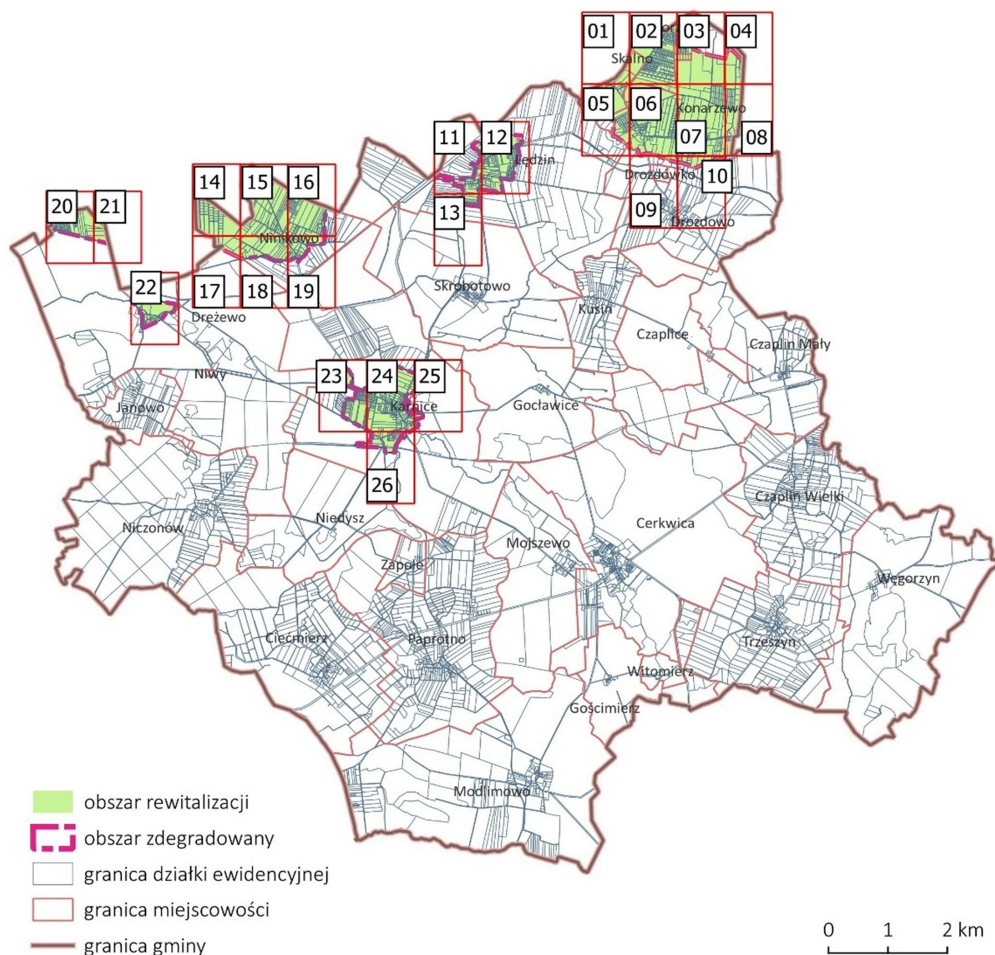
Fotografia 1 Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cerkwicy	25
Fotografia 2 Kościół pw. Św. Stanisława Kostki w Karnicach.....	25
Fotografia 3 Kościół pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Ciećmierzu	25
Fotografia 4 Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Konarzewie.....	26
Fotografia 5 Studnia św. Ottona z XIV i XV w.	26
Fotografia 6 Nadmorska Kolej Wąskotorowa	27
Fotografia 7 Karnice – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi .	66
Fotografia 8 Dreżewo – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi	68
Fotografia 9 Konarzewo – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi	71
Fotografia 10 Lędzin – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi.	72
Fotografia 11 Ninikowo – obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji objęty działaniami projektowymi	72

18. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000

Poniżej zaprezentowano załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzenne obszaru rewitalizacji sporządzone na mapach w skali 1:5000 z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej. Obszar rewitalizacji i zaplanowane projekty rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacyjnym zostały w sposób graficzny przedstawione na poniższych arkuszach map (26 map).

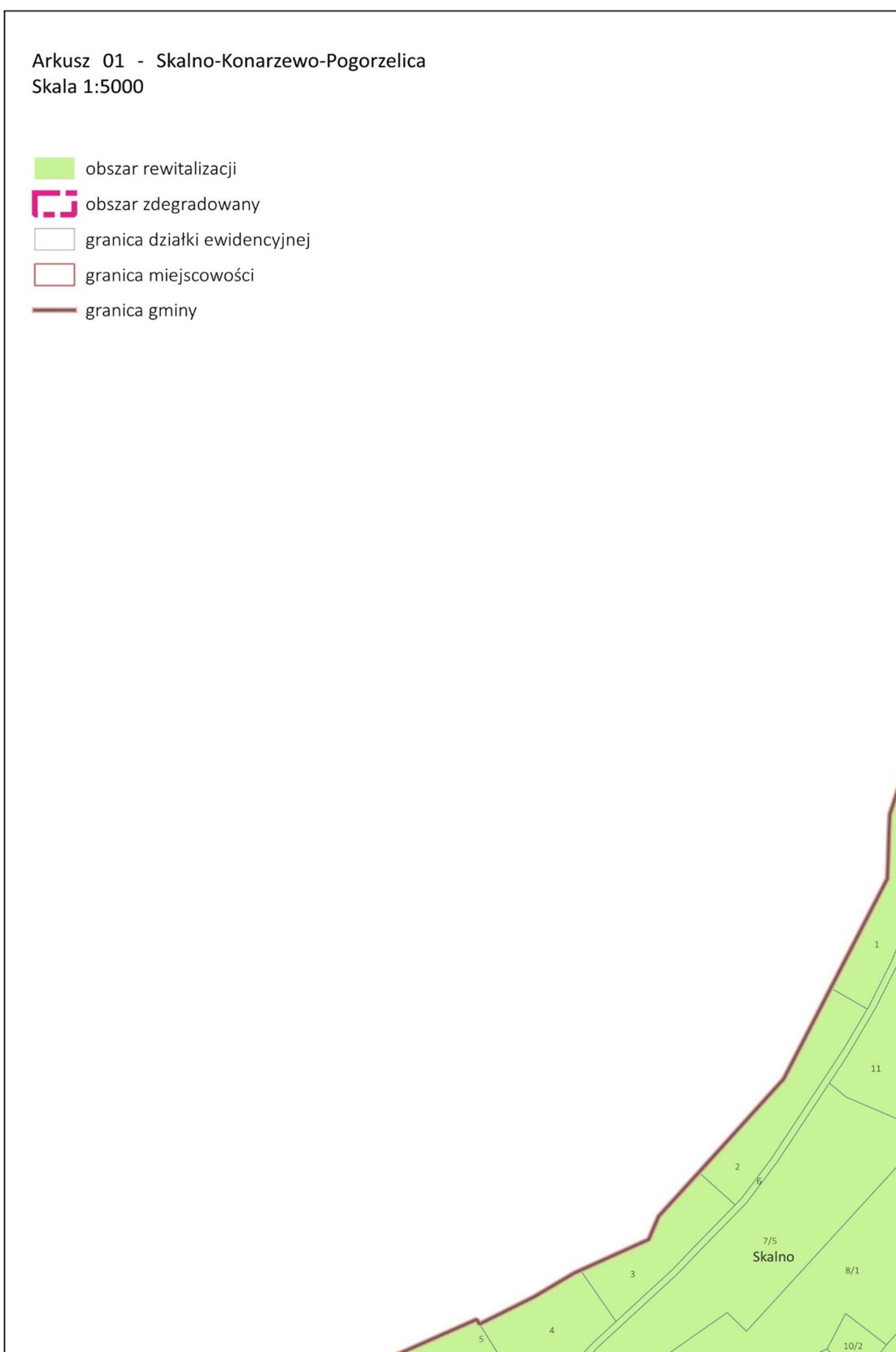
WYZNACZONY OBSZAR REWITALIZACJI

Mapa 3 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Karnice

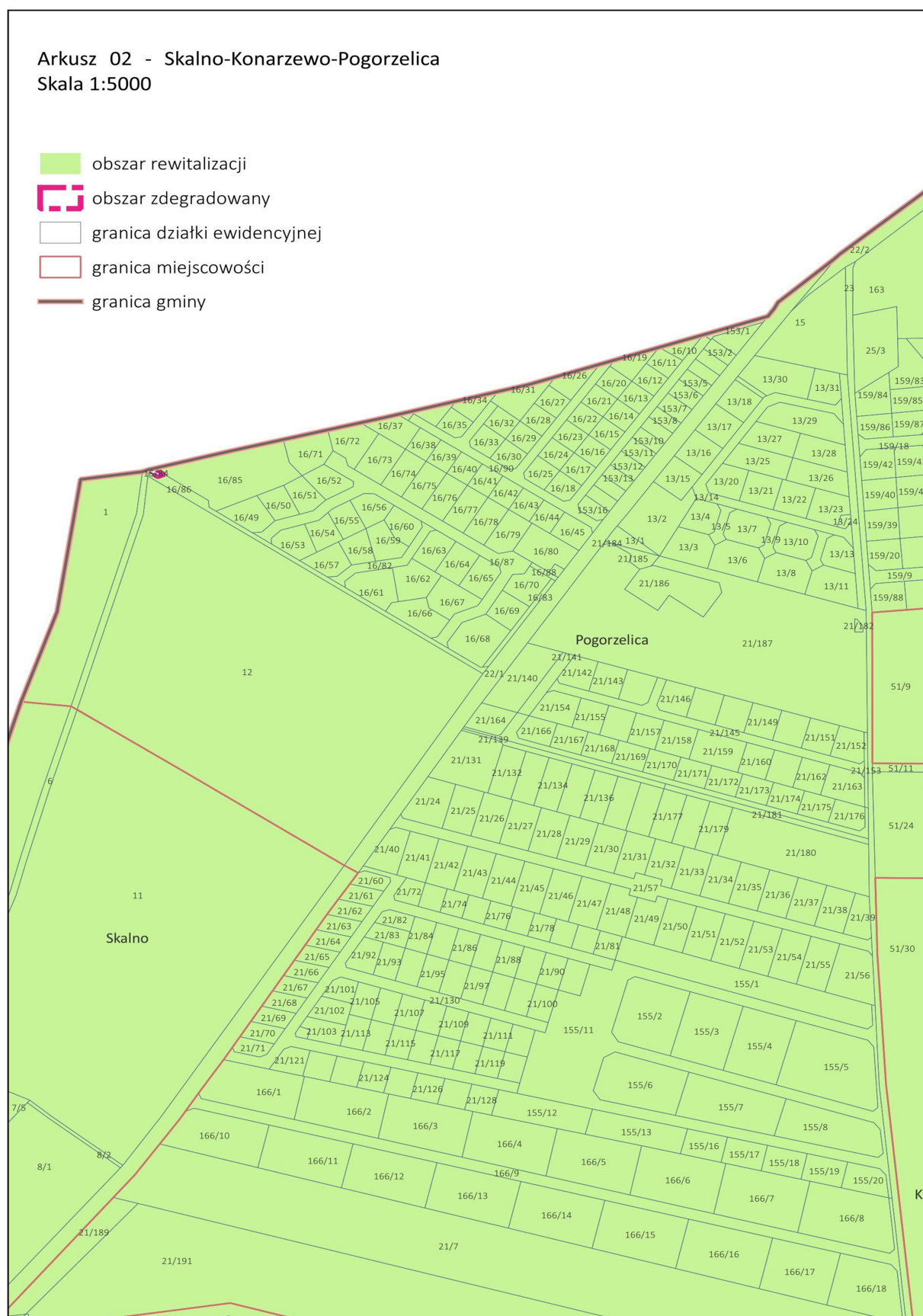

Źródło: opracowanie własne

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE OBSZARU REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

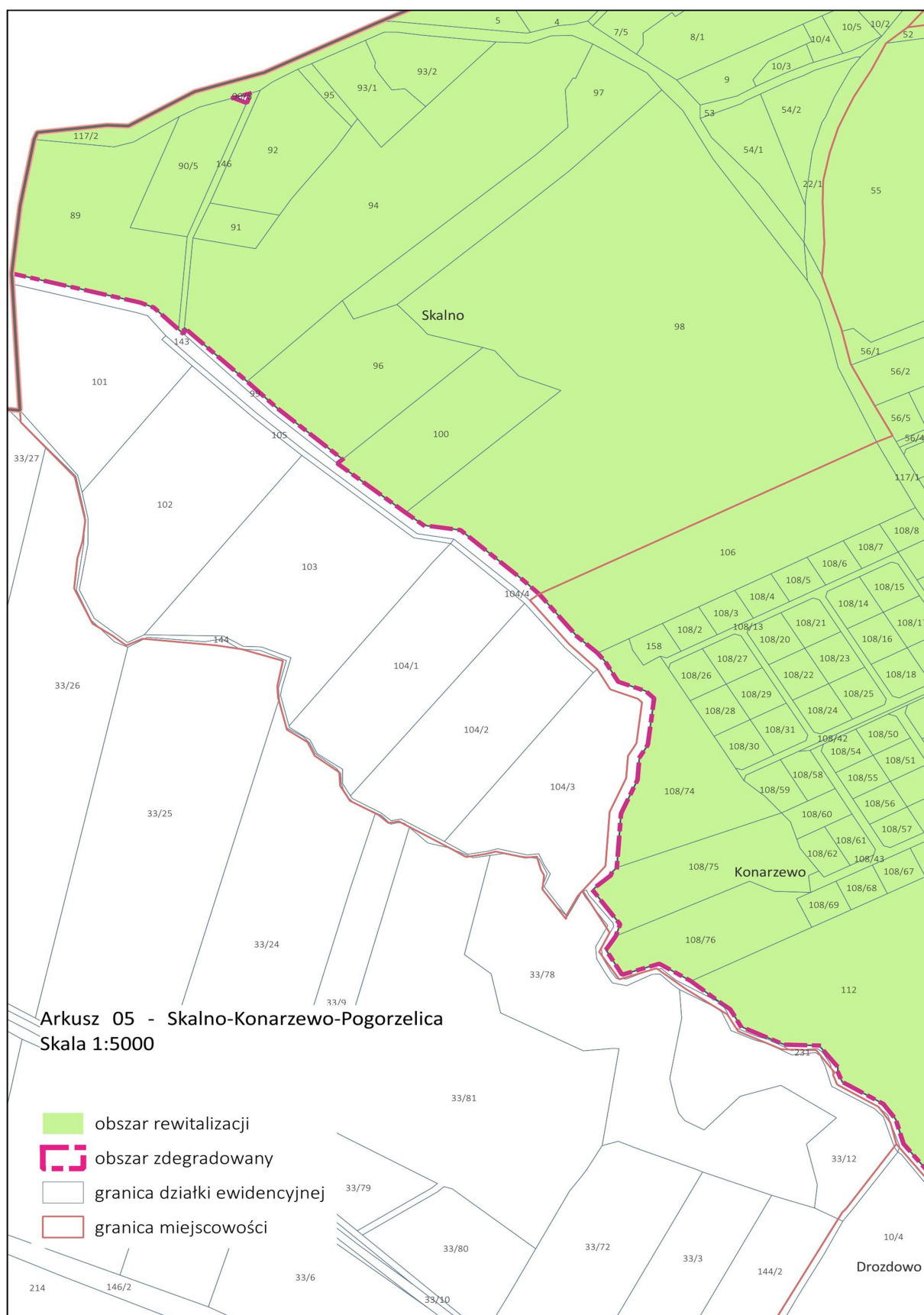
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Arkusz 07 - Skalno-Konarzewo-Pogorzelica
Skala 1:5000

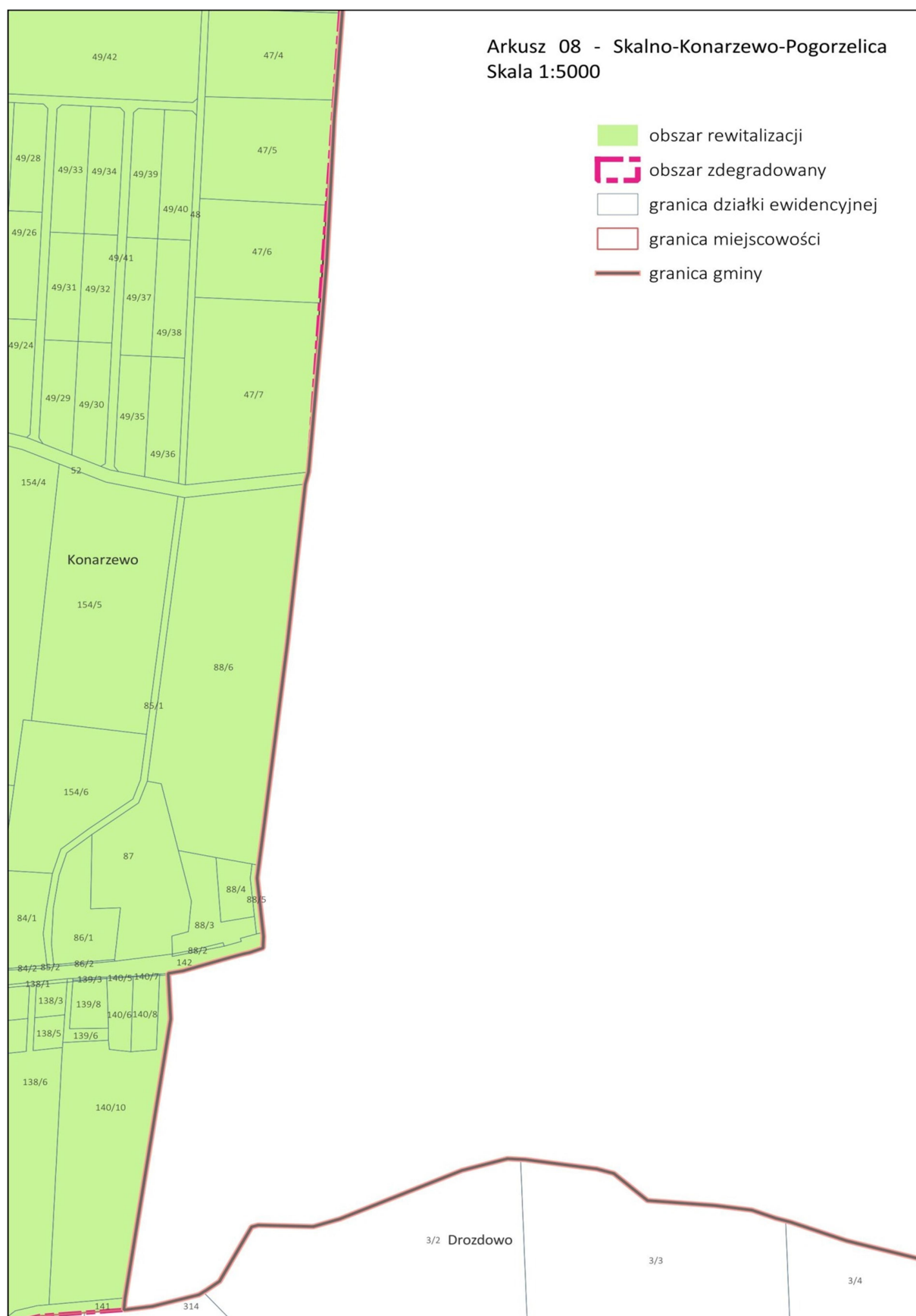
obszar rewitalizacji
granica działki ewidencyjnej

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
P4

Konarzewo

UK

Strona 95

Źródło: opracowanie własne

10/4

Arkusze 09 - Skalna-Konarzewo-Pogorzelica

Skala 1:5000

obszar rewitalizacji

obszar zdegradowany

granica działki ewidencyjnej

granica miejscowości

Konarzewo

Drozdówko

Drozdówko

Strona 97

Strona 98

Źródło: opracowanie własne

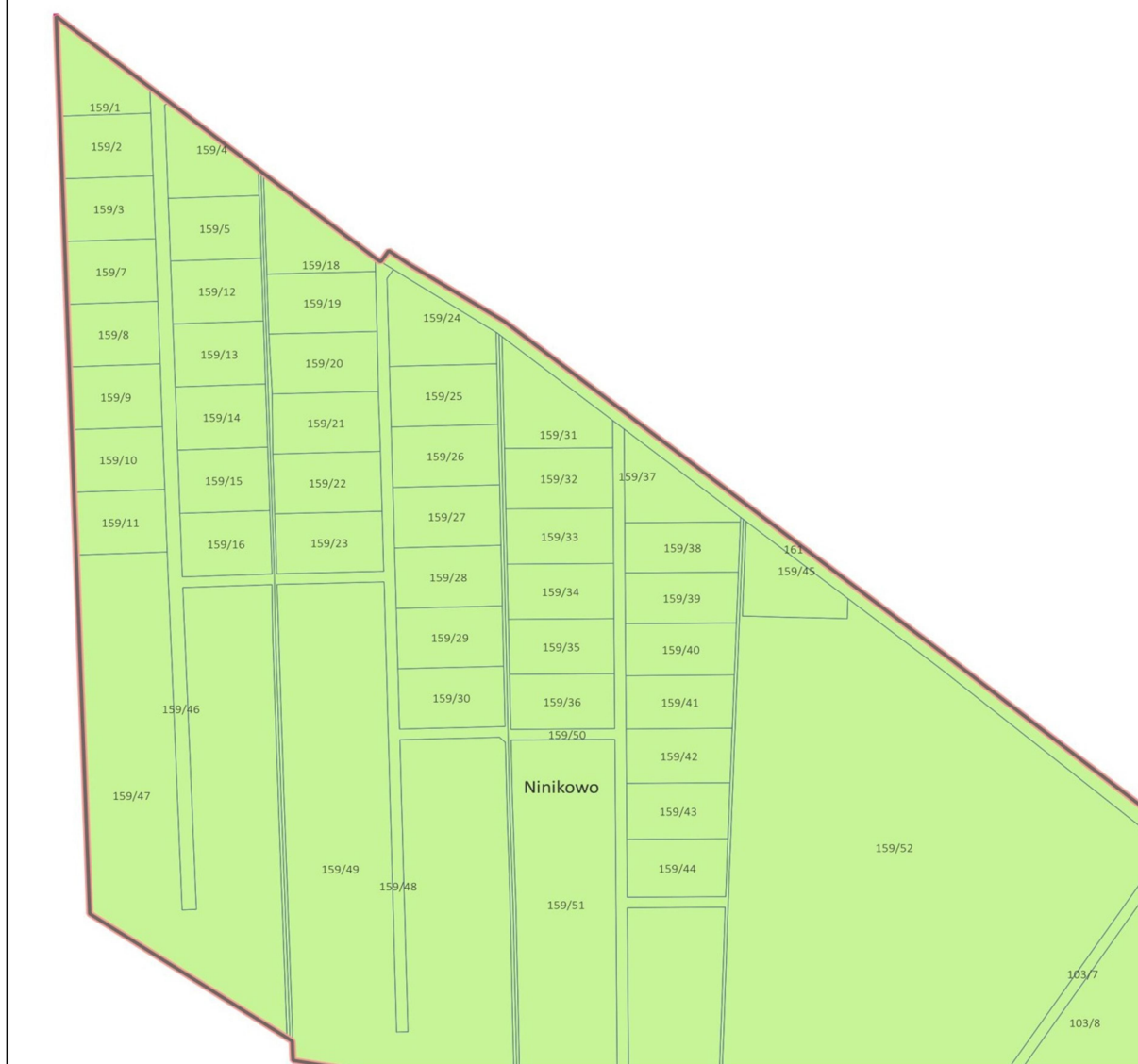
Strona | 100

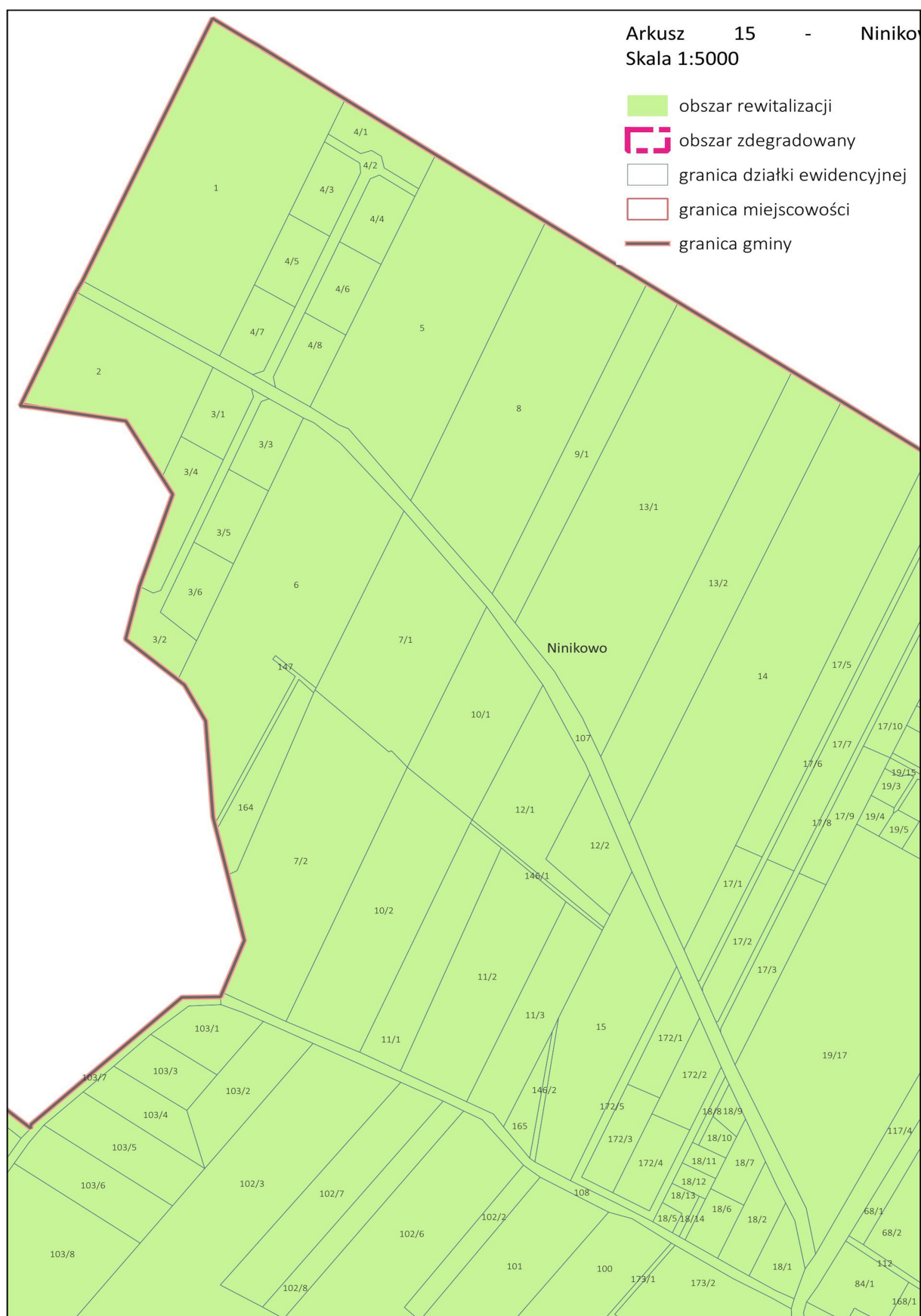
Źródło: opracowanie własne

Arkusz 14 - Ninikowo
Skala 1:5000

- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany
- granica działki ewidencyjnej
- granica miejscowości
- granica gminy

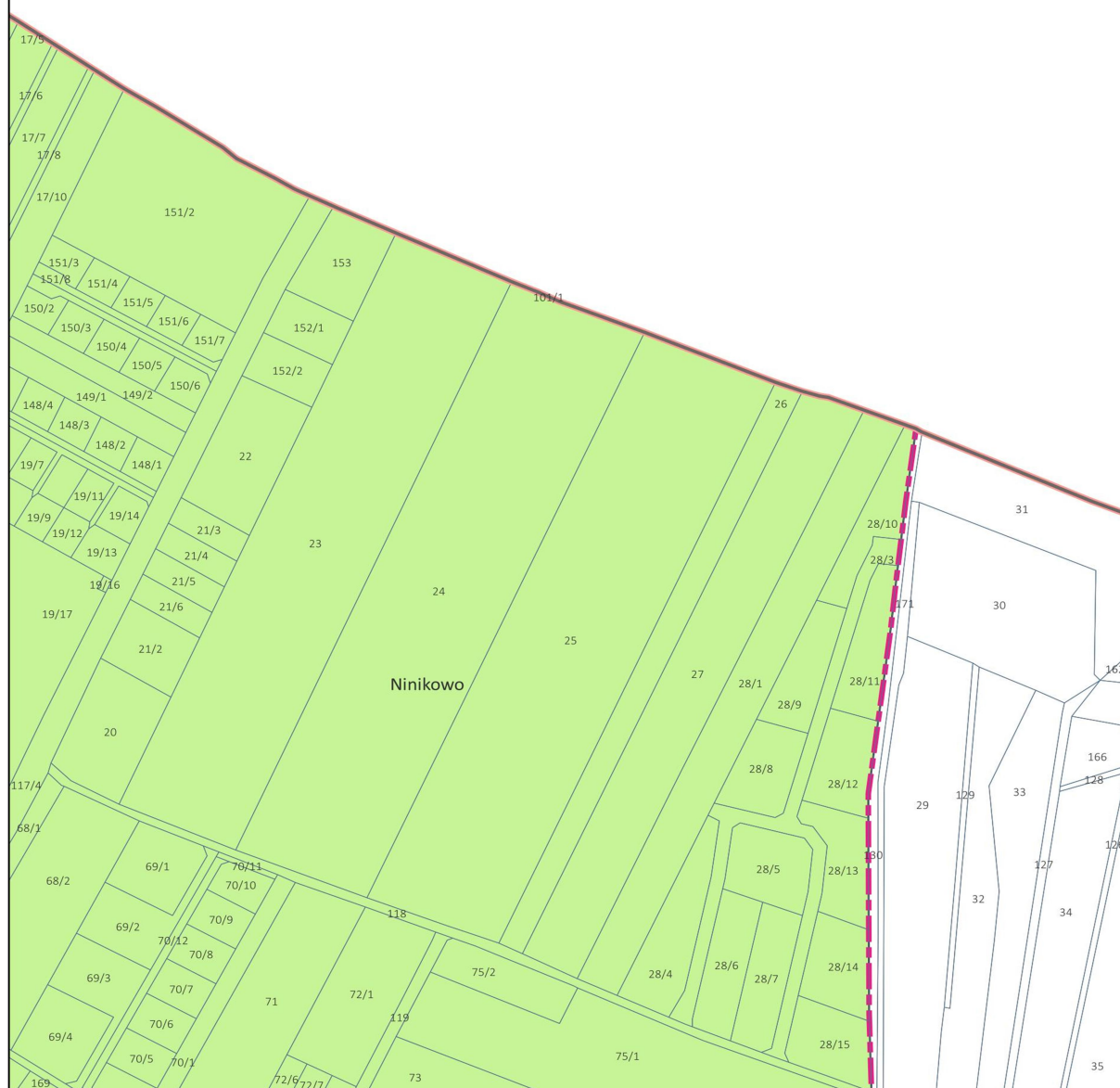
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Arkusz 16 - Ninikowo
Skala 1:5000

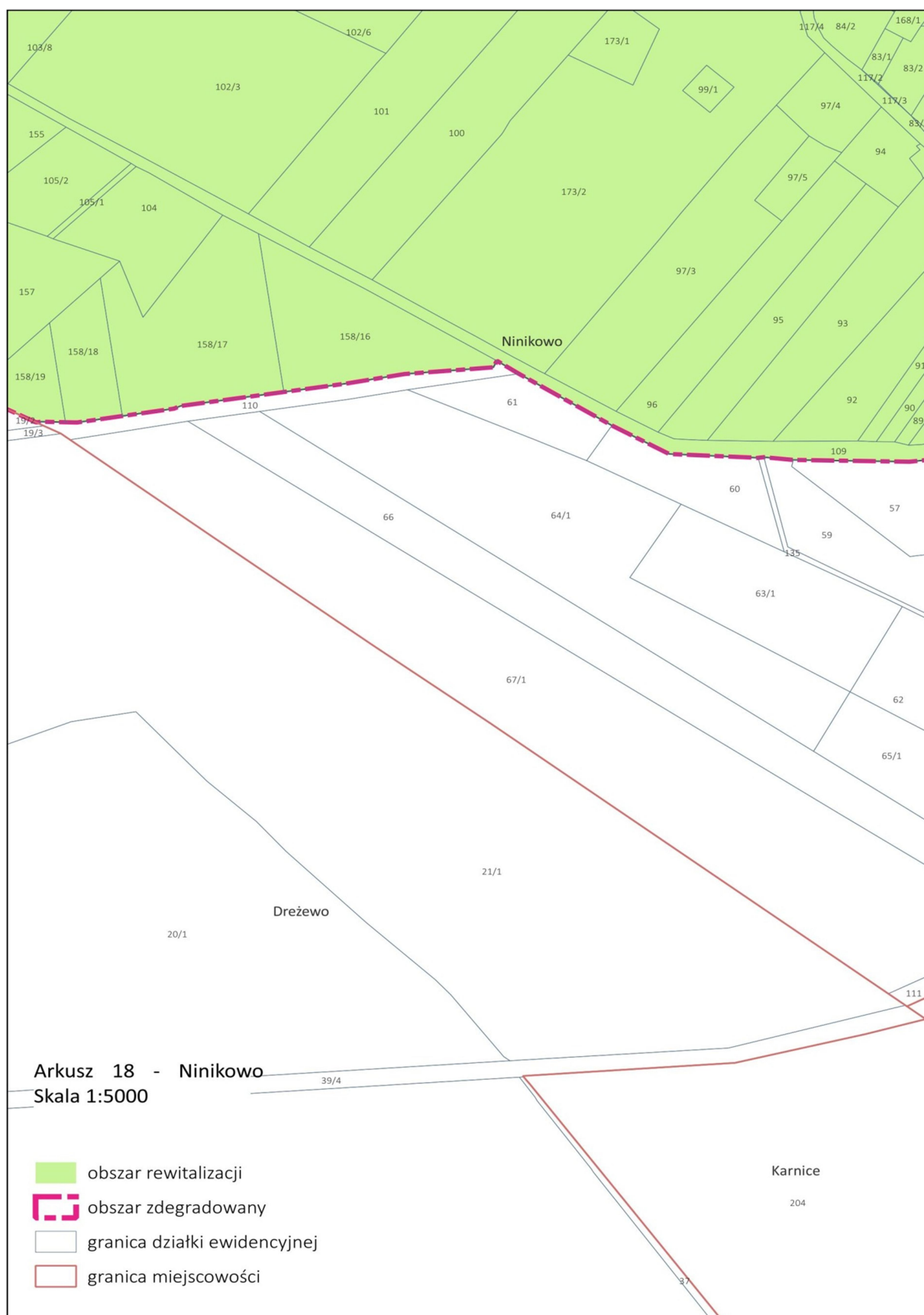
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany
- granica działki ewidencyjnej
- granica miejscowości
- granica gminy

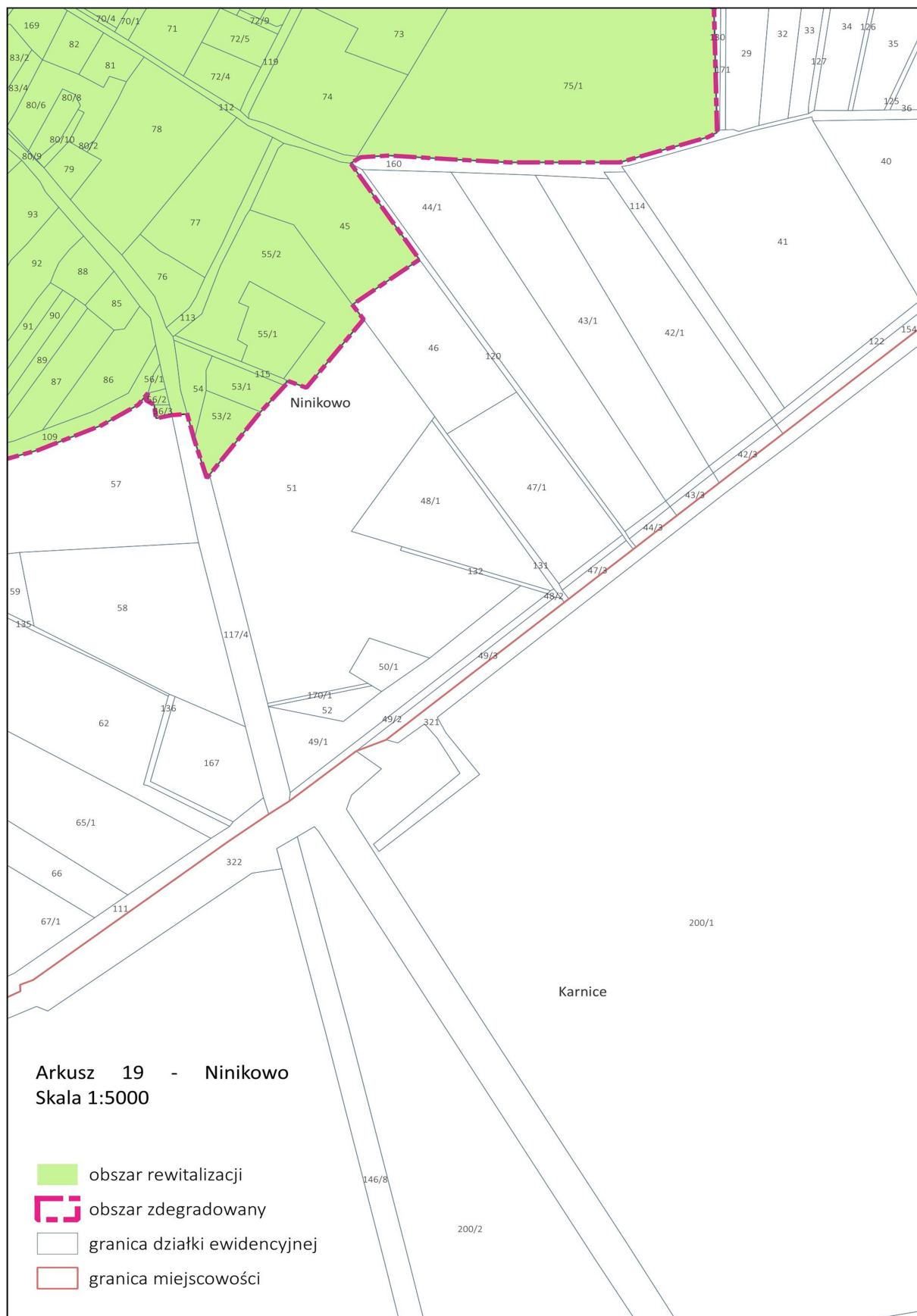
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Strona 108

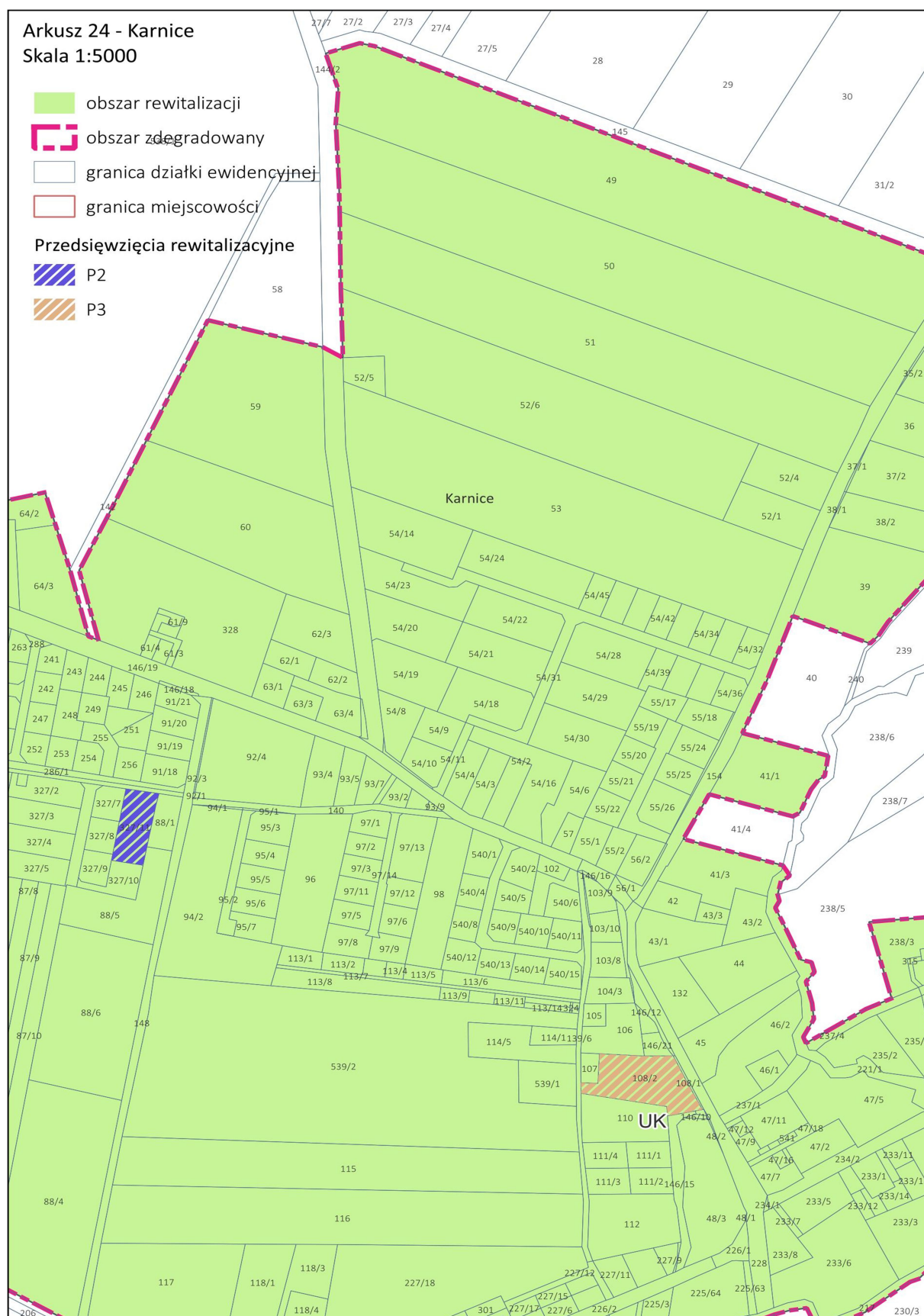

Źródło: opracowanie własne

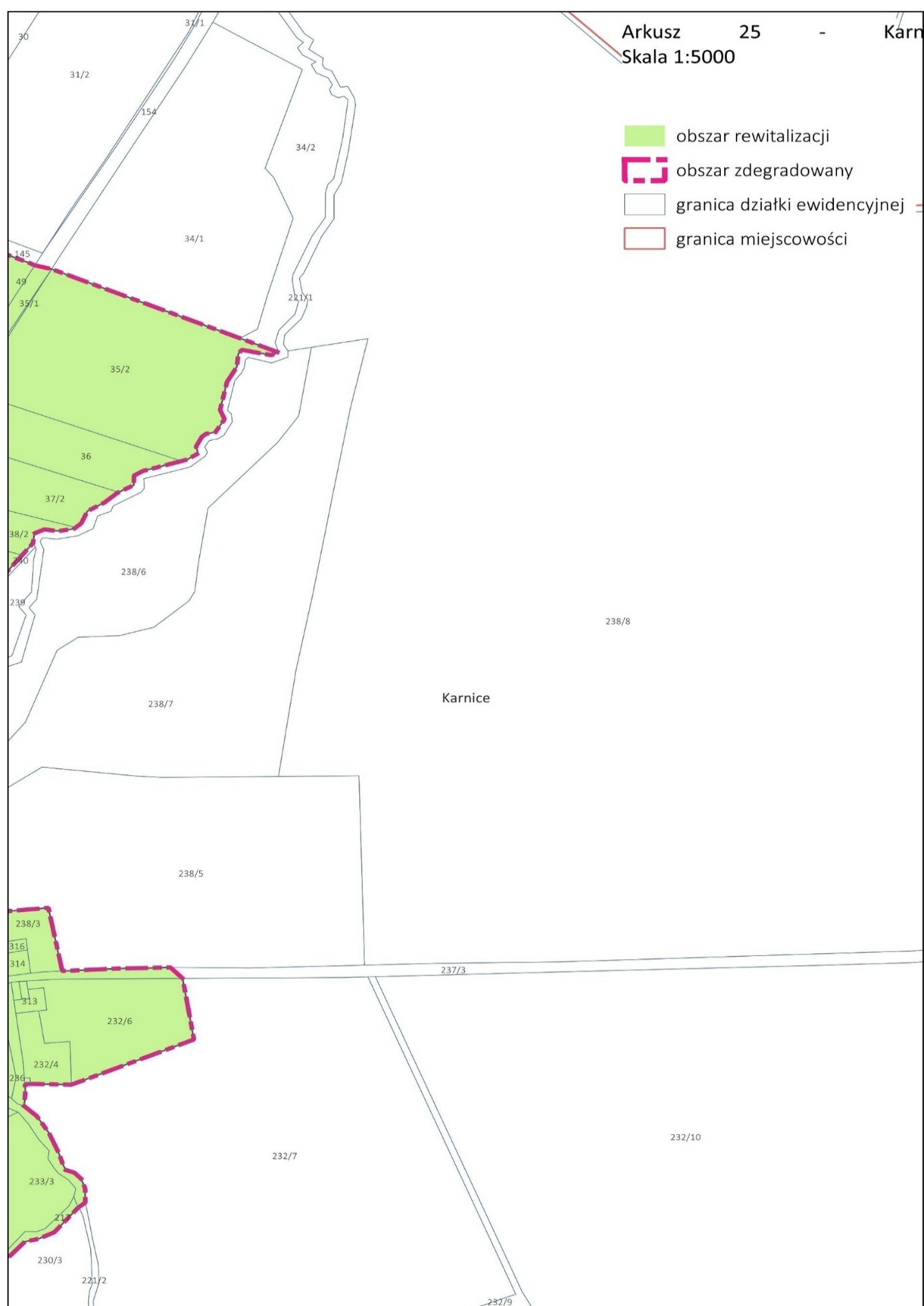
Strona 110

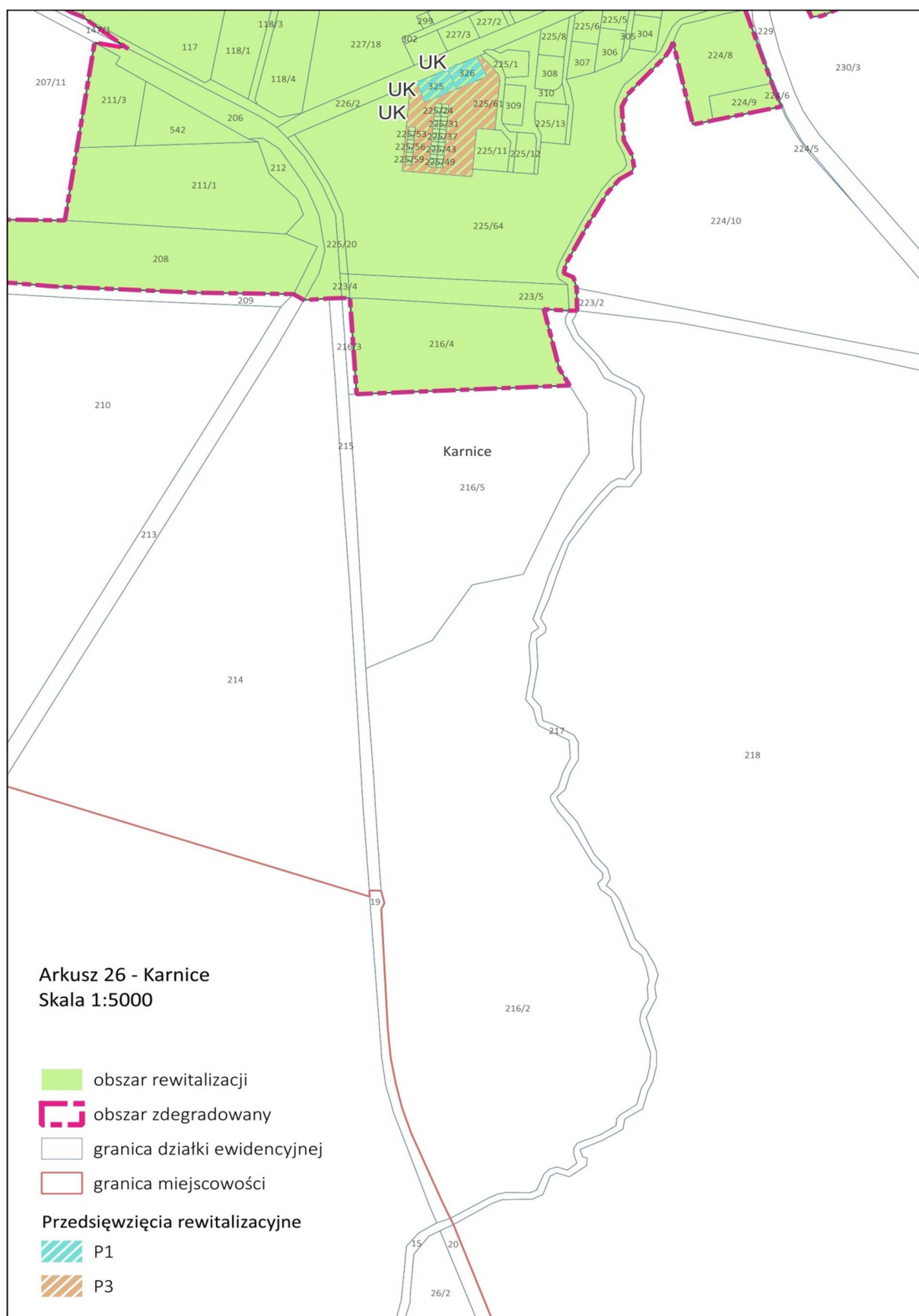
Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne